

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 1 юни 2018 г.
(OR. en)

9615/18

Междуетноститутуционално досие:
2018/0212 (COD)

ECOFIN 553
UEM 226
CADREFIN 63
CODEC 939
IA 169

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-н Jordi AYET PUIGARNAU, директор
Дата на получаване:	31 май 2018 г.
До:	Г-н Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	COM(2018) 387 final
Относно:	Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за създаването на Европейска функция за стабилизиране на инвестициите

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2018) 387 final.

Приложение: COM(2018) 387 final

Брюксел, 31.5.2018
COM(2018) 387 final

2018/0212 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за създаването на Европейска функция за стабилизиране на инвестициите

{SEC(2018) 277 final} - {SWD(2018) 297 final} - {SWD(2018) 298 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

В своето изказване за състоянието на Съюза през 2017 г., както и в придружително писмо за намерения, председателят Юнкер обяви намерението на Комисията да направи конкретни предложения за създаването на специален бюджетен ред за еврозоната в рамките на бюджета на ЕС, в който, наред с другото, се предвижда и функция за стабилизиране. Идеята беше подробно изложена в Съобщението на Комисията относно нови бюджетни инструменти на една стабилна еврозона в рамките на Съюза, което е част от пакет от инициативи за задълбочаване на европейския икономически и паричен съюз¹. Пакетът се основава по-специално на доклада на петимата председатели относно завършването на европейския Икономически и паричен съюз от 22 юни 2015 г.² и на изготвения от Комисията документ за размисъл относно задълбочаването на Икономическия и паричен съюз от 31 май 2017 г.³

Задълбочаването на Икономическия и паричен съюз (ИПС) и модернизирането на публичните финанси на ЕС са възлови елементи в дебата за бъдещето на Европа, започнал с Бялата книга на Комисията от 1 март 2017 г.⁴ Това беше подчертано и в документа за размисъл относно бъдещето на финансите на ЕС от 28 юни 2017 г.⁵ При така създадите се обстоятелства съществува възможност за лансирането на конкретни и насочени към бъдещето предложения относно бъдещето на Икономическия и паричен съюз и относно това как бъдещите публични финанси на ЕС могат да помогнат за преодоляването на установените предизвикателства.

Добавената стойност от ЕС е в центъра на дебата относно европейските публични финанси. Ресурсите на ЕС следва да се използват за финансирането на европейски обществени блага. Тези блага са от полза за ЕС като цяло и не могат да бъдат осигурени по ефективен начин от която и да е държава членка, действаща самостоятелно. В съответствие с принципите на субсидиарност и пропорционалност ЕС следва да предприема действия, когато предлага по-добра стойност при оползотворяването на парите на данъкоплатците в сравнение с действията, предприети на национално, регионално или местно равнище.

Задълбочаването на ИПС е от полза както за еврозоната, така и за ЕС като цяло. По-интегрирана и добре функционираща еврозона ще донесе допълнителна стабилност и просперитет за всички в ЕС, като същевременно гарантира, че икономическото влияние на Европа се усеща силно на световната сцена. Функцията за стабилизиране, един от новите бюджетни инструменти, представени в съобщението на Комисията, има за цел да отговори на някои от специфичните потребности на държавите членки от еврозоната и на тези, които се готвят да се присъединят към еврозоната, които участват във валутния механизъм, посочен в член 140, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, като в същото време се вземат предвид техните по-широки

¹ COM(2017) 822 final, 6 декември 2018 г.

² „Завършване на европейския икономически и паричен съюз“, Доклад на Жан-Клод Юнкер в тясно сътрудничество с Доналд Туск, Йерун Дейселблум, Марио Драги и Мартин Шулц, 22 юни 2015 г.

³ COM(2017) 358, 28 юни 2017 г.

⁴ COM(2017) 2025, 1 март 2017 г.

⁵ COM(2017) 358, 28 юни 2017 г.

нужди и стремежи като държавите — членки на ЕС. По този начин се цели също да се постигнат максимални полезни взаимодействия между действащите и бъдещите инструменти, които ще бъдат представени от Комисията през май 2018 г. като част от нейните предложения за многогодишната финансова рамка на ЕС за периода след 2020 г.

За задълбочаването на Икономическия и паричен съюз са необходими решителни действия от отделни държави членки, както и подходяща подкрепа от бюджетните и координационните инструменти на ЕС. Създаването на функции за стабилизиране е една от идеите за по-ефективно използване на бюджета на ЕС като начин за повишаване на устойчивостта на нашите взаимосвързани икономики, като по този начин се допринася за икономическото и социално сближаване. Напредъкът, постигнат от държавите в еврозоната и извън нея, при прилагането на реформите и възходящото сближаване, ще бъде от полза за всички.

При спазване на условията, определени във Финансовия регламент на ЕС се предоставя правомощието да взема и отпуска заеми с оглед предоставяне на финансова помощ. Такъв е случаят например при управлението на заемите, предоставяни по механизма за подкрепа на платежния баланс за държавите членки извън еврозоната, ако те изпитват затруднения със своя платежен баланс. Това важи и за заемите, предоставени по Европейския механизъм за финансово стабилизиране. Тъй като събраните средства и съответните заеми са операции „бек-ту-бек“, те нямат пряко отражение върху бюджета на ЕС, стига държавите членки да изпълняват задълженията си.

Макар бюджетът на ЕС винаги да е насърчавал възходящото социално и икономическо сближаване, а капацитетът за отпускане на заеми на равнище ЕС да се увеличил през последните години, за да се реагира при екстремни обстоятелства, до момента все още макроикономическото стабилизиране не е било изрична цел за бюджета на ЕС. Опитът от годините на финансовата криза също така показва, че структурата и обхватът на публичните финанси на ЕС все още не отговарят напълно на специфичните нужди на Икономическия и паричен съюз — нито за държавите членки от еврозоната, нито за държавите членки, които се готвят за присъединяване към еврото.

С цел да се подпомагат държавите членки от еврозоната да реагират по-добре на бързо променящите се икономически обстоятелства и да стабилизират своите икономики в случай на големи асиметрични сътресения следва да бъде създадена функция за стабилизиране. В резултат на обединяването на паричната политика в зона с единна парична единица инструментите на макроикономическата политика, с които разполагат държавите членки, вече не са същите. Въпреки разликите между отделните държави и значението на размера и структурата на икономиката от гледна точка на вероятността тя да бъде изложена на сътресения, кризата разкри ограниченията на средствата за действие, с които разполагат отделните държави членки от еврозоната, за да могат да поемат отражението от големи асиметрични сътресения, като някои от тях загубиха достъпа до пазарите, за да се самофинансират. В някои случаи това доведе до продължителни периоди на рецесия и до отрицателни странични последици за други държави членки.

С оглед на това и при условие че държавите членки са съгласни, има начини за разработване на бюджетни инструменти на равнище ЕС, които могат да допринесат за стабилността на еврозоната и да са от полза и за ЕС като цяло. За да се гарантират техният успех и ефективност и за да се постигне максимална ефективност от тях за

данъкоплатците, тези инструменти трябва да бъдат замислени в пълно взаимодействие с други бюджетни инструменти, съществуващи в по-широката рамка на Съюза. Освен това в бъдеще Европейският механизъм за стабилност (ЕМС) или негов правопреемник под формата на Европейски валутен фонд би могъл да поеме роля в подкрепа на макроикономическото стабилизиране, ако това е желанието на държавите членки от еврозоната, които са негови акционери.

Предложението за регламент за създаването на Европейска функция за стабилизиране на инвестициите (ЕФСИ) е една от инициативите, които материализират призива за създаване на функция за стабилизиране, която ще спомогне за смекчаване на последиците от асиметричните сътресения и за предотвратяване на риска от разпространение на отрицателните последици в съобщението на Комисията „Нови бюджетни инструменти на една стабилна еврозона в рамките на Съюза“⁶. Функцията за стабилизиране е замислена за държавите членки от еврозоната и следва да бъде отворена и за държавите членки извън еврозоната, които са се присъединили към валутния механизъм II (ERM II) след положително решение за тази цел от членовете на ERM II.

Инициативата е под формата на предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета, съгласно член 175, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). Член 175, параграф 3 от ДФЕС дава възможност за създаване на инструмент за подкрепа на допустимите публични инвестиции в държавите членки, които са изправени пред големи асиметрични сътресения с оглед укрепване на сближаването. Това е необходимо действие извън структурните фондове, които не предвиждат специфичен инструмент за подпомагане на макроикономическото стабилизиране чрез запазване на публичните инвестиции в случай на големи асиметрични сътресения, и без да се накърняват мерките, за които е взето решение в рамките на други политики на Съюза.

Държавите членки имат общ интерес за постигането и поддържането на високо качество на управлението на публичните инвестиции в техните системи и практики. Предложението се придружава от приложение, в което се определя методологията и критериите за оценката на такива публични инвестиции, системи за управление и практики, с оглед да се определят случаите, в които те трябва да бъдат засилени, за да се увеличи въздействието на публичните инвестиции и потенциалната подкрепа по силата на предлагания инструмент.

Съгласно днешното предложение Комисията е оправомощена да предоставя финансова помощ за държавите членки, които са изправени пред големи асиметрични сътресения, чрез сключване на договори за заеми на финансовите пазари или с финансови участници, с оглед заемане на такива постъпления в подкрепа на съответната държава членка за поддържането на допустимите публични инвестиции. В допълнение е предвидена и лихвена субсидия, обхващаща лихвени разходи по заема, получен от държавата членка бенефициер.

Решението на Комисията за предоставяне на подкрепа в рамките на механизма е обвързано с изпълнението от заинтересованата държава членка на строгите критерии за допустимост въз основа на спазването на решенията и препоръките по рамката за фискално и макроикономическо наблюдение. Следва да се припомни, че държавите

⁶ COM(2017) 822 final, 6 декември 2018 г.

членки трябва да се стремят към стабилни фискални политики и да изградят фискални буфери при по-благоприятни икономически времена. Критериите за активиране на подкрепата, предоставяна по силата на инструмента, се основават на механизма за задействане при удвояване на безработицата. Последният е избран, тъй като силното увеличение на безработицата на национално равнище представлява значим показател за въздействието на големи асиметрични сътресения в конкретна държава членка.

Нещо повече, въвеждането на задължение за използване на получената подкрепа за инвестиране в целите на политиките съгласно Регламента за общоприложимите разпоредби, и с цел да се поддържа средното равнище на публичните инвестиции от последните пет години, с което се гарантира, че целта на предложения регламент, а именно гарантиране на сближаване, не е застрашена от големи асиметрични сътресения, би могла да бъде постигната.

Предложението също така включва формули за автоматично определяне на размера на помощи под формата на заем и субсидия за лихвения процент. Що се отнася до кредитния елемент, сумата се определя, като се взема предвид максималният размер на допустимите публични инвестиции, които могат да бъдат подпомогнати, както и тежестта на големи асиметрични сътресения.

Предвидена е обаче ограничена и ясно очертана свобода на преценка на Комисията за увеличаване на сумата на заема до максималния размер на допустимите публични инвестиции. Последното също така се определя въз основа на формула, която отразява съотношението между допустимите публични инвестиции в БВП в ЕС в рамките на период от пет години преди искането за подкрепа от съответната държава членка и БВП на съответната държава членка през същия период.

Предложеният регламент е придружен от проект за междуправителствено споразумение за държавите членки с цел съвместно договаряне относно прехвърлянето на национални вноски, изчислени въз основа на дела на паричния доход, разпределени на техните национални централни банки към Фонда за подпомагане на стабилизирането, създаден по силата на същия регламент. Основната цел на този фонд, който ще се финансира с национални вноски, е финансиране на лихвени субсидии, на които държавите членки имат право. Тези лихвени субсидии покриват на 100 % разходите за лихви по заемите.

Подробните критерии за допустимост и критерии за задействане, както и формулите за изчисляване на помощи под формата на заем и лихвените субсидии, позволяват бърза и олекотена процедура за вземане на решение от страна на Комисията.

Не е изключено Европейският механизъм за стабилност (ЕМС) или негов правопреемник самостоятелно да вземе решение в определен момент в бъдеще, за да предостави подкрепа, успоредно с инструмента, създаден съгласно предложения регламент. В такъв случай Комисията се стреми да гарантира, че подобна помощ се предоставя по начин, който е в съответствие с предложения регламент.

С цел да разреши такова потенциално паралелно взаимодействие между всяка бъдеща помощ по линия на ЕМС и този инструмент, предложението дава възможност на Комисията да приема делегирани актове в ограничен брой области. По-специално, делегиран акт се предвижда, за да се организира обменът на информация по отношение на важни елементи на кредита по тази схема. Освен това, трябва да се даде възможност

за приемане на делегирани актове за допълнение или изменение на предложения регламент, като се определят правила за взаимно допълване между помощта по линия на ЕМС и размера на подкрепата по линия на ЕФСИ, изчислена въз основа на предложения инструмент и за предоставяне на лихвени субсидии за лихвени разходи, направени във връзка с помощта по линия на ЕМС.

Важно е също така да се припомни, че инструментът ЕФСИ, създаден съгласно настоящия регламент, следва да се разглежда като първа стъпка в посока на разработването във времето на доброволен застрахователен механизъм за целите на макроикономическата стабилизация. Този механизъм ще се основава на доброволни вноски от държавите членки от еврозоната и би могъл да предложи отпускане на заеми. Преразглеждане на предложения регламент се предвижда пет години след влизането му в сила, за да се оценят и преодолеят евентуални проблеми в това отношение.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Инструментът ЕФСИ, съгласно предложения регламент е съвместим с други инструменти в рамките на политиката на сближаване. Инструментът допълва програми, подкрепяни от Съюза в рамките на Европейския фонд за регионално развитие, Кохезионния фонд, Европейския социален фонд, Европейския фонд за морско дело и рибарство и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, които през последните години представляваха над половината от общия размер на публичните инвестиции, допринасяйки значително за процеса на засилване на икономическото и социалното догонващо развитие на региони и държави в целия ЕС. В това отношение следва да се отбележи, че е била установена също така по-силна връзка между приоритетите на европейския семестър и програмите, подкрепяни от Съюза в рамките на Европейския фонд за регионално развитие, Кохезионния фонд, Европейския социален фонд, Европейския фонд за морско дело и рибарство и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, чрез въвеждане на предварителни и макроикономически условия чрез Регламента за общоприложимите разпоредби⁷. Подобни условия определят допустимостта за подкрепа по линия на инструмента ЕФСИ. Освен това, инструментът ЕФСИ също така допълва други инструменти на равнище ЕС, които могат да окажат конкретна помощ за смекчаване на икономическите сътресения на национално или местно равнище, като например фонд „Солидарност“ на Европейския съюз, който предоставя финансова подкрепа на държавите членки или регионите, засегнати от големи бедствия; и Европейския фонд за приспособяване към глобализацията, който осигурява подкрепа за хората, които губят работата си в резултат на големи структурни промени в моделите на световната търговия или в резултат на световната икономическа и финансова криза.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Инструментът, съгласно предложението за регламент е в съответствие с правилата за координация на икономическите политики, в това число на Пакта за стабилност и растеж. Допустимостта за финансиране по инструмента ЕФСИ се основава на спазването на решенията и препоръките по рамката за фискално макроикономическо наблюдение. Европейският семестър е основният инструмент за координиране на икономическите политики на държавите членки на равнище ЕС, където държавите членки обсъждат своите икономически, социални и бюджетни приоритети и напредъкът се проследява в определени моменти през годината. В рамките на

⁷ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г.

европейския семестър Пактът за стабилност и растеж и процедурата при макроикономически дисбаланси служат за осигуряване на стабилни публични финанси и за предотвратяване на рисковете от дисбаланси. Освен това, като се използва оптимално гъвкавостта, заложена в съществуващите правила на Пакта за стабилност и растеж, се засилва връзката между инвестициите, структурните реформи и фискалната отговорност, при по-добро отчитане на цикличните икономически условия, пред които са изправени държавите членки.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Правното основание за това предложение е член 175, параграф 3 от ДФЕС. За да се приложи този член, трябва да бъдат изпълнени три условия едновременно.

Първото условие е специфичните действия да допринесат за укрепване на икономическото, социалното и териториалното сближаване. Предложеният регламент установява изяснена рамка, даваща възможност за отпускане на финансова помощ на държавите членки от еврозоната и държавите членки извън еврозоната, участващи във валутния механизъм (ERM II) в подкрепа на допустимите публични инвестиции под формата на заеми и лихвени субсидии за смекчаване на големи асиметрични сътресения, с цел укрепване на сближаването. Това представлява допълващ инструмент, който подпомага държавите членки бенефициери да запазват благоприятния растеж на публичните инвестиции в случай на макроикономическа нестабилност. Това от своя страна допринася за облекчаване на икономическите корекции в съответната държава членка или държави членки на еврозоната и спомага за връщане към устойчив растеж, а не за задълбочаване и удължаване на рецесията, което оказва отрицателно въздействие върху икономическото и социалното сближаване. Инструментът следва да бъде задействан в случай на големи асиметрични сътресения в държава членка или няколко държави членки, когато ограниченията на другите механизми и националните политики бъдат реализирани, и да подлежи на строги критерии за допустимост, основаващи се на рамката за фискално макроикономическо наблюдение на Съюза. Освен това, за да бъде ефективна, подкрепата, предоставяна по силата на инструмента, следва да бъде насочена към допустимите публични инвестиции в подкрепа на теми в рамките на европейските структурни и инвестиционни фондове. Преодоляването на въздействието на големи асиметрични сътресения чрез инструменти подпомагащи запазването на нивото на публичните инвестиции, допринася за укрепването на икономическото и социалното сближаване.

На второ място, действието се е доказало като необходимо извън структурните фондове. Нито структурните фондове, нито друг специфичен инструмент са насочени към постигане на целите на макроикономическата стабилизация в случай на големи асиметрични сътресения чрез запазване на публичните инвестиции в държавите членки. Необходимостта от такъв инструмент се основава на фактически елементи, тъй като структурните реформи, автоматичните фискални стабилизатори, дискреционните мерки на фискалната политика, както и единната парична политика на Евросистемата не могат напълно да ограничат големи макроикономически сътресения.

На трето място, предложението не засяга мерките, определени в рамките на другите политики на Съюза. По-специално, допустимостта за помощ в рамките на инструмента е изрично основана на спазването на решенията и препоръките, предоставени в рамката

за фискално и макроикономическо наблюдение на Съюза съгласно дял VIII от част трета на ДФЕС.

Мярка, основаваща се на член 175, параграф 3 от ДФЕС, която има за цел засилване на икономическото, социалното и териториалното сближаване, може да бъде проектирана по такъв начин, че само част от държавите членки изпълняват необходимите условия за получаване на подкрепа, когато ограничението почива на обективна причина. Насърчаване на икономическото, социалното и териториалното сближаване и създаването на Икономически и паричен съюз, са двете основни цели съгласно член 3 от ДЕС. Паричният съюз, поради естеството на настоящата структура, не предлага възможност за смекчаване на големи асиметрични сътресения посредством механизъм, който позволява ефективно да се гарантира поддържането на публичните инвестиции на равнище държави членки. Липсата на парична политика и канали за коригиране на обменните курсове на национално равнище ограничава наличните инструменти за преодоляване на асиметричните сътресения в държавите членки от еврозоната, като същевременно предоставя отговори за преодоляване на такива сътресения за оставащите национални инструменти на икономическата политика, а именно структурните реформи и фискалната политика, но и в по-голяма степен за единната парична политика. Въпреки че държавите членки извън еврозоната остават отговорни за техните национални парични политики и политики на обменните курсове, тези, които ще приемат еврото в обозримо бъдеще и ще участват във валутния механизъм (ERM II) като част от изпълнението на техните задължения във връзка с постигането на Икономическия и паричен съюз, вече в действителност са ограничени по отношение на тяхната валутноурсова и парична политика.

- **Субсидиарност (за неизключителна компетентност)**

Икономическата стабилност на Икономическия и паричен съюз (ИПС) и държавите членки, които са приели еврото, имат едно общо за Съюза измерение. Държавите членки от еврозоната са икономически свързани до голяма степен. Следва да се избягва икономическите сътресения и значителните икономически спадове да водят до по-задълбочена и по-широкообхватна стресова ситуация, оказваща отрицателно въздействие върху икономическото и социалното сближаване. Въпреки това, поради структурата на ИПС с централизирана парична политика, но с децентрализирана фискална политика на национално равнище, държавите членки от еврозоната не са достатъчно способни самостоятелно да поемат големи асиметрични сътресения. Необходимо е да се увеличи наличността на инструменти, когато Икономическият и паричен съюз се изправи пред критични проблеми при възникване на големи икономически сътресения в отделните държави членки. Въпреки че държавите членки извън еврозоната остават отговорни за своите национални парични и валутноурсови политики, тези, които ще приемат еврото в обозримо бъдеще и ще участват във валутния механизъм (ERM II) като част от изпълнението на своите задължения във връзка с постигането на Икономическия и паричен съюз, вече в действителност са ограничени по отношение на своите валутноурсови и парични политики. Финансовата и последвалата икономическа криза в еврозоната демонстрираха силни ограничения по отношение на функционирането на автоматичните фискални стабилизатори и дискреционни мерки на фискалната политика на национално равнище, дори в държавите членки с ниски равнища на публичния дълг и привидно стабилни публични финанси. Това доведе до процикличност на фискалните политики, която понижи качеството на публичните финанси, и по-специално на публичните инвестиции. Поредицата от събития показва също, че върху единната парична политика може да

бъде поставена прекалено голяма тежест за гарантиране на стабилизиране при тежки икономически обстоятелства. Тези констатации свидетелстват за необходимостта да се създаде общ инструмент на равнището на Съюза, който да поема такива сътресения, с цел да бъдат избегнати нарастващите разлики в макроикономическите показатели между държавите членки от еврозоната и държавите членки извън еврозоната, участващи във валутния механизъм (ERM II), застрашаващи икономическото и социалното сближаване.

Целта на предложениия регламент не може да бъде постигната в достатъчна степен самостоятелно от държавите членки и следователно може, поради мащаба на действието, да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза в съответствие с член 5, параграф 3 от ДЕС.

- **Пропорционалност**

Целта на предложението е да се подпомогнат публичните инвестиции с цел засилване на сближаването в държавите членки, които са изправени пред големи асиметрични сътресения. То определя съгласувана рамка за предоставяне на финансова помощ под формата на заеми и лихвена субсидия. Инструментът е допълващ съществуващи инструменти на Съюза за финансиране на работните места, растежа и инвестициите, националните фискални политики, но и финансова помощ за преодоляване на кризисни периоди, като ЕМФС и ЕМС.

Процедурата за вземане на решение позволява лесното и бързото мобилизиране и изплащане на помощта от страна на Комисията след изпълнението на ясно определени критерии за допустимост и задействане, както и критерий за определяне на публичните инвестиции, които следва да бъдат подпомогнати.

В същото време предложението не надхвърля необходимото за постигане на целта за преодоляване на големи асиметрични сътресения чрез подкрепа на публичните инвестиции. Всяка подкрепа по силата на предлагания инструмент подлежи на строги критерии за допустимост въз основа на съответствието с решения и препоръки по линия на рамката на Съюза за фискално и макроикономическо наблюдение и ясно определени критерии за задействане, основаващи се на механизъм с два критерия за задействане, свързани с безработицата. Освен това държава членка бенефициер има задължение да използва получената помощ за допустимите публични инвестиции в подкрепа на политическите цели на Регламента за общоприложимите разпоредби. Предвиден е механизъм за контрол и коригиращи мерки. Размерът на заемите и лихвените субсидии се определят въз основа на формула, която взема предвид максималния размер на допустимите публични инвестиции, които могат да бъдат подпомогнати, както и тежестта на големи асиметрични сътресения. Освен това, с цел да се гарантира отпускането на заем на възможно най-голям брой държави членки в рамките на горната граница, се определя пределна стойност, която е функция от наличните средства в бюджета на ЕС. Лихвените субсидии покриват субсидиите за поемане на разходите за лихви, направени от държавите членки върху заемите, получени в рамките на инструмента. Накрая, предвидени са системи и практики, с цел да се увеличи въздействието на публичните инвестиции и потенциалната подкрепа по схемата — процес, който да подобри качеството на публичните инвестиции на държавите членки.

- **Избор на инструмент**

Този акт е под формата на регламент, тъй като актът поражда нов инструмент, който допринася за макроикономическото стабилизиране и е задължителен в своята цялост, като се прилага пряко във всички държави членки.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОТ ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Събиране и използване на експертни становища**

Оценката на предложения механизъм се основава предимно на вътрешен експертен опит. За оценка на потенциална активност на функцията за стабилизиране или застрахователния механизъм бяха проведени симулации въз основа на минали данни (1985—2017 г.). Този подход е в съответствие със стандартите, описани в литературата по темата (Carnot et al. 2017; Arnold et al. 2018 г.; Claveres and Stráský, 2018 г.). Стабилизиращото въздействие на функцията за стабилизиране и на застрахователния механизъм се оценява чрез симулации на макроикономическия модел (QUEST, разработен от Комисията и често използван за оценка на въздействието върху реформите на политиките). Резултатите са в съответствие с подобно изследване, проведено от МВФ (Arnold et al., 2018 г.). В по-общ план, надлежно бяха взети под внимание съответните икономически и политически ориентирани литературни източници относно обосновката за функция за стабилизиране. Както и текущи обсъждания на равнището на Съюза.

- **Оценка на въздействието**

Предложението е подкрепено от оценка на въздействието. На 27 април 2018 г. Комитетът за регулаторен контрол даде положително становище с резерви. *[необходимо е да се посочи връзка към становището на Комитета за регулаторен контрол]* Въпросите, повдигнати от Комитета за регулаторен контрол, са разгледани в преработения текст на работния документ на службите на Комисията — оценката на въздействието *[необходимо е да се посочи връзка към становището на Комитета за регулаторен контрол]*. Бяха доразработени описанието на основния вариант на политиката и взаимодействието с други инструменти, включително състава и механизмите за финансиране. В момента е представено по-подробно заключение относно предпочитания вариант. В специално приложение в работния документ на службите на Комисията за оценка на въздействието, се съдържат допълнителни подробности за промените, направени след становището на Комитета за регулаторен контрол.

Оценката на въздействието разглежда три варианта на политиката за стабилизираща функция, освен вариант 1 — настоящото положение:

Вариант 2 съответства на схемата за получаване и отпускане на средства, съсредоточена върху публичните инвестиции. Централен агент, т.е. Европейският съюз, ще отпуска заеми заедно с ограничени безвъзмездни средства на държавите членки, засегнати от големи сътресения, за да се поддържа дейността във връзка с публичните инвестиции. Той в най-голяма степен съответства на предложението на Комисията по отношение на Европейската функция за стабилизиране на инвестициите.

Вариант 3 представлява застрахователен механизъм. В даден фонд се натрупват редовни вноски, особено при нормални и добри икономически условия, или собствен ресурс. Когато дадена държава членка е засегната от голямо сътресение, тя би имало полза от подкрепа под формата на изплащане на средства/безвъзмездни средства. За да се гарантира надеждна и непрекъсната работа, вероятно ще е необходим ограничен капацитет за получаване на заеми.

Вариант 4 представлява специален бюджет за еврозоната. Един общ бюджет няма да бъде насочен главно към икономическа стабилизация, а по-скоро към предоставяне на европейски обществени блага. Все пак използването на приходи от циклични дейности (например схема за облагане с корпоративен данък) и антициклични разходи (напр. за обезщетения при безработица), би допринесло за макроикономическо стабилизиране чрез автоматичните стабилизатори на равнище ЕС. Освен това биха могли да се предвидят дискреционни елементи, които допълнително да засилват стабилизиращите свойства.

Европейска функция за стабилизиране на инвестициите (вариант 2) ще допринесе за постигането на целта за сближаване, като предлага финансова подкрепа в случай на големи асиметрични сътресения, засягащи дадена държава членка. Тази подкрепа ще бъде насочена към публичните инвестиции в приоритетни сектори и при наличие на икономическо задействане и условия за допустимост. Тази разпоредба за подкрепа ще предостави силен стимул за опазване на жизненоважни публични инвестиции и по този начин — за запазване на подходящо равнище на разходите, които са от съществено значение за бъдещия растеж на икономиката. По този начин схемата ще насърчи резултати в рязък контраст с последната криза в някои държави, където публичните инвестиции бяха значително намалени. Въздействието на макроикономическата стабилизация при този вариант се ограничава от факта, че подкрепата е под формата на заеми. Изправена пред голямо сътресение, съответната държава членка все пак ще трябва компромисно да избира между дейности за подкрепа чрез разходи за сметка на бюджетния дефицит или контролиране на увеличаването на нейния държавен дълг. Този компромис обаче ще бъде смекчен, тъй като държавите членки ще имат достъп до по-евтино финансиране извън пазара. Освен това, предоставянето на финансиране по линия на ЕС може да бъде сериозно предупреждение за участниците на пазара, които могат да действат като катализатор за избягване на загубата на достъп до пазари и на истинска програма за финансови корекции. Този вариант е в съответствие с изискването за липса на постоянни трансфери, в смисъл, че заемите по своята същност представляват временна подкрепа и съответната държава членка е правно задължена да ги погаси. Това условие е особено важно. Мнението на заинтересованите страни продължава да е разделено на този етап относно необходимостта и формата на функцията за стабилизиране, особено що се касае до опасенията относно междудържавната неутралност. Така вариант 2 е по-осъществим от политическа гледна точка, най-малкото в близко бъдеще.

Застрахователният механизъм (вариант 3) ще предоставя значителни суми в случай на големи асиметрични сътресения, които засягат държава членка, при наличието на икономическо задействане и условия за допустимост. Тези „застрахователни обезщетения“ биха намалили значително краткосрочната дилема, пред която са изправени заинтересованите държави членки, а именно да избират между дейностите по подкрепа и контролиране на увеличението на техните дългове и дефицити. Вследствие на това обезщетенията ще допълват националните автоматични стабилизатори при неблагоприятни обстоятелства. Те биха улеснили провеждането на

по-плавна и по-циклична фискална политика през целия цикъл, което би било от полза и за качеството на националните публични финанси и за избягването на пикови периоди и спадове в публичните инвестиции. В зависимост от определянето на параметрите му, този вариант може да предложи мощен ефект на търсенето на стабилизиране, дори за ограничен размер на вноските. Вариант 3 обаче е относително трудно да се съгласува с целта за неутралност между държавите, тъй като някои държави членки ще могат да се възползват от изплащането на гарантирани суми по-често или в по-голяма степен отколкото други, например поради факта, че техните икономически характеристики преминават през по-нестабилни цикли. Някои проектни характеристики могат да имат важно значение за подобряване на целта за неутралитет на държавите, като например по-високи вноски при благоприятна конюнктура (което би гарантирало, че нестабилните икономики допринасят в по-голяма степен и ще ускорят създаването на буфери), както и форма на класификация на опита (вноски, модулirани като функция от употреба в миналото). Въпреки това подкрепата на заинтересованите страни за този вариант изглежда смесена на този етап, тъй като някои от тях могат да го разглеждат като водещ до твърде много рискове и излизащ извън границите на пропорционалния отговор на сегашните предизвикателства.

Бюджетът на еврозоната (вариант 4) би допринесъл за стабилизиране на големи сътресения чрез автоматични колебания с цикъла на растеж на приходите и/или разходите на този бюджет. Ефективността на този механизъм зависи от цикличната чувствителност на структурата на бюджета и неговия размер. Въздействието на вариант 4 би било в известна степен по-широко от това да предоставя функция за стабилизиране, като цялостен бюджет означава, че разпределението на правомощията в областта на приходите и по отношение на разходите се прехвърля от национално на европейско равнище, в допълнение към текущия бюджет на ЕС. Следователно създаването на такъв бюджет изисква силна политическа воля и консенсус. Ще бъдат необходими допълнителни размишления и обсъждания, за да се оцени неговото съдържание и повишаване на политическата му приемливост.

Следва да се отбележи, че различните политически варианти не се изключват взаимно и могат да бъдат комбинирани. На този етап предпочитаният вариант е Европейска функция за стабилизиране на инвестициите (вариант 2). Той ще допринесе значително за постигане на целите, описани в раздел 4 от доклада за оценката на въздействието. Така той бе приет от Комисията като част от нейното предложение. Застрахователният механизъм (вариант 3) може да предложи много ефективни стабилизиращи свойства и може да бъде съвместим с неутралността на държавите, когато е проектиран добре, но са необходими допълнителни размишления и обсъждания, за да се оцени неговата жизнеспособност и да се повиши неговата политическата приемливост. Застрахователният механизъм ще доведе до значително укрепване на структурата на Икономическия и паричен съюз и поради това ще бъде особено стойностен. Въпреки че Комисията не внася официално предложение на този етап, застрахователният механизъм следва да се счита за част от функцията за стабилизиране в пакет, надграждащ и допълващ вариант 2. Подобен пакет би довел до последователна цялост, позволяваща значително стабилизиране. Вариант 4 може да предложи известни стабилизиращи свойства, чиято степен зависи от размера и състава им, но са необходими допълнителни размишления и обсъждания, за да се оцени неговото съдържание и повишаване на политическата му приемливост.

Въздействието на схема за стабилизиране на инвестициите (вариант 2) и на застрахователен механизъм (вариант 3) ще бъде главно от макроикономическо

естество, в рамките, обсъдени по-горе. Освен това вариант 2, инструментът за стабилизиране на инвестициите, ще подобри структурата на публичните финанси чрез защита на дейността на публичните инвестиции. В този си вид вариантът отчасти обхваща и въпроса за поддръжка/развитие на уменията и следователно предполага известна социална полза. При вариант 3 застрахователният механизъм, въздействието върху околната среда и социалното въздействие би било твърде непряко и трудно за оценяване. При вариант 4, бюджетът на еврозоната, въздействието върху околната среда и социалното въздействие вероятно ще бъде положително, но определянето на варианта не е достатъчно подробно, за да позволи задълбочена оценка.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението би могло да има отражение върху бюджета. Заемите, които Комисията би могла да одобри по това предложение за инструмент за държавите членки, са функция на фиксиран таван в размер на 30 млрд. евро. В този вид тези заеми представляват условни пасиви за бюджета на ЕС, в случай че дадена държава членка не изпълни задълженията си по заема, предоставени по схемата.

Лихвената субсидия ще бъде финансирана чрез Фонд за подпомагане на стабилизирането, отпускана на годишни национални вноски въз основа на дела на всяка една държава членка от еврозоната в национална централна банка в паричния доход на Евросистемата. Същият показател за сравнение ще бъде използван за държавите членки извън еврозоната, участващи във валутния механизъм (ERM II). По своята същност, тези национални вноски представляват външни целеви приходи и нямат отражение върху бюджета на ЕС.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

В акта се предвижда отчитане и преглед на прилагането му на всеки пет години. За тази цел Комисията следва да представи доклад за оценка, който оценява, наред с другото, ефективността на регламента, както и приноса му за провеждането на икономическата политика на държавите членки от еврозоната по начин, който да дава възможност за укрепване на сближаването в Съюза, за постигане на целите на стратегията на Съюза за растеж и работни места, и на публичните инвестиции в държавите членки от еврозоната, които се ползват от помощ съгласно акта. Докладът също така следва да разглежда целесъобразността на разработването на застрахователен механизъм, обслужващ целта за макроикономическо стабилизиране. При необходимост, докладът се придружава от предложения за изменение на настоящия акт. Европейският парламент, Съветът и Еврогрупата ще получат копие от доклада.

Ще се извършват оценки в съответствие с точки 22 и 23 от Межуинституционалното споразумение от 13 април 2016 г.⁸, с което трите институции потвърдиха, че оценките на действащото законодателство и политика следва да служат като база за оценки на въздействието на вариантите за по-нататъшни действия. Ще се извърши оценка на въздействието на програмата въз основа на програмните показатели/цели и подробен анализ на степента, до която програмата може да се счита за целесъобразна, действаща, ефективна, осигуряваща достатъчна добавена стойност за ЕС и съгласувана с други

⁸ Межуинституционално споразумение между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г. ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1 — 14

политики на ЕС. Оценката ще включва направените изводи, за да се идентифицира всяка липса/проблеми или потенциала за по-нататъшно подобряване на дейностите или резултатите от тях и да се подпомогне за максимално увеличение на тяхната експлоатация/въздействие.

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

Част I на предложението за регламент (членове 1 и 2) предвижда създаването на Европейска функция за стабилизиране на инвестициите (ЕФСИ) като инструмент за финансова помощ, съгласно член [220] от изменения Финансов регламент в подкрепа на публичните инвестиции на държавите членки, изправени пред големи асиметрични сътресения, като обслужва целта за укрепване на сближаването. Освен това, в него се излагат възможните форми на предоставяне на такава финансова помощ, а именно заеми и лихвени субсидии. Освен това в тази част също така се подчертава, че регламентът следва да се прилага за държавите членки от еврозоната, както и за държавите членки извън еврозоната, които участват във валутния механизъм (ERM II). В тази част също така се предвиждат най-важните определения, които се използват в целия акт.

Част II от предложението за регламент (членове 3 — 5) съдържа критерии, които трябва да бъдат изпълнени от дадена държава членка, за да се възползва от подкрепа по линия на ЕФСИ. Следва да се направи разграничение между две групи критерии.

На първо място, предложеният акт съдържа критерии за допустимост въз основа на съответствието с решения и препоръки съгласно фискалната рамка на Съюза, предвидени в член 126, параграф 8 и член 126, параграф 11 от ДФЕС и Регламент (ЕС) № 1466/97, както и съгласно рамката за макроикономическо наблюдение, създадена с Регламент (ЕС) № 1176/2011. Освен това следва да се установи, че в случай на държави членки от еврозоната, които попадат в рамките на програма за макроикономически корекции, те не биха могли да се ползват от помощ съгласно тази схема, а в рамките на програмата ще бъдат взети предвид всички потребности от финансиране в подкрепа на публичните инвестиции. Същата система се предвижда за държавите членки извън еврозоната в рамките на приложното поле на предложения акт, ползващи се с подкрепа за платежния баланс. И накрая, в случай, че държавите членки биха се съгласили да сключат междуправителствено споразумение за финансиране на лихвени субсидии, изплащането на годишни вноски следва да представлява критерий за допустимост, преди дадена държава членка да може да се възползва от лихвена субсидия по тази схема.

Второ, следва да се предвидят критерии за задействане, за се даде възможност за своевременно и ефективно активиране на подкрепата по линия на ЕФСИ. Такова задействане следва да бъде определено посредством механизма за задействане при удвояване на безработицата, който се основава на националното равнище на безработицата в сравнение с досегашното средно ниво и изменението на безработицата в сравнение с определен праг през последната година. На първо място, изборът на критериите за задействане, основаващи се на процента на безработицата, се взема предвид по няколко причини. Процентът на безработицата служи като отличен показател на икономическия цикъл. Освен това последиците от сътресения върху публичните финанси са склонни да забавят цикъла на растеж и в действителност повече или по-малко да съвпадат с цикъла на безработицата. Освен това забавянето, отразяващо използването на процента на безработица, не би било в ущърб на

полезността на целта на инструмента за стабилизиране, тъй като първоначално държавите членки ще трябва да прибегват до своите автоматични стабилизатори и политики. На второ място, използването на механизма на задействане въз основа на удвояване на безработицата ще осигури по-висока степен на увереност, че съответната държава членка е изправена пред големи асиметрични сътресения с временен елемент, специфични за всяка държава. Механизмът на задействане въз основа на удвояване на безработицата ще даде възможност и за подкрепа, съсредоточена към периоди на значително влошаване на икономиката. Механизмът на задействане въз основа на удвояване на безработицата ще е насочен към ситуации, в които безработицата се увеличава.

Настоящата част предвижда и задължение за държавите членки, получаващи помощ съгласно настоящото предложение за регламент да инвестират подкрепата в допустими публични инвестиции, т.е. бруто образуване на основен капитал от сектор „Държавно управление“ в подкрепа на целите на политиката, определени в Регламента за общоприложимите разпоредби и социалните инвестиции (образование и обучение), и също така да поддържат равнището на публичните инвестиции като цяло в сравнение със средното равнище на публичните инвестиции през последните пет години. Що се отнася до втория елемент, Комисията следва да разполага със свобода на преценка при оценката си за ситуации, когато публичните инвестиции са разработени по неустойчив начин в държава членка. Следва да се предвиди коригиращ механизъм, за да се избегнат недопустими разходи и отговорност на Съюза за недопустими заеми. Това е необходимо, за да се защитят финансовите интереси на Съюза. В случай че дадена държава членка не е спазила този критерий, Комисията следва да може да поиска пълно или частично възстановяване на заема и да реши, че при пълно погасяване на заема, съответната държава членка няма да бъде в състояние да се възползва от лихвена субсидия. Резултатът от този контролен механизъм следва също да е публично достъпен.

Част III от предложението за регламент (членове 6 — 8) съдържа процедура за бързо предоставяне на подкрепа по линия на ЕФСИ. След отправено искане, Комисията следва да провери изпълнението на критериите за допустимост и мерките за задействане и също така да вземе решение относно условията на подкрепата, която е под формата на заем. Следва да бъдат определени елементи като например сумата, средния срок до падежа, ценообразуване, срока за предоставяне на помощ. Държавата членка бенефициер следва също да има право на субсидия за лихвен процент при погасяване на заема или когато са налице дължими лихвени плащания. Освен това тази част от предложението акт също така определя формите на подкрепа по линия на ЕФСИ.

Част IV от предложението за регламент (членове 7 — 10) определя първо финансовия пакет за инструмента. Що се отнася до заемите, Комисията следва да бъде в състояние да сключва договори за заеми на финансовите пазари с цел отпускане на заем на съответната държава членка. Тези заеми следва да бъдат ограничени до определен таван в размер на 30 млрд. евро. По отношение на лихвените субсидии, те следва да служат за компенсиране на разходите за лихви, извършени от държавите членки по заема. Комисията следва да може да използва Фонда за подпомагане на стабилизирането за финансиране на последния. В тази част се посочват също така формули, които Комисията следва да използва за определяне на размера на заема и лихвения процент по инструмента за ЕФСИ.

По отношение на свързания с отпускане на заеми компонент на инструмента следва да се прави разграничение между формулата за определяне на максималния размер на

допустимите публични инвестиции (I_s), които могат да бъдат подпомогнати, и формулата за изчисляване на размера на подпомагането (S) под формата на заем. Двете формули си взаимодействат помежду си. Максималният размер на допустимите публични инвестиции (I_s), които могат да бъдат финансирани по линия на ЕФСИ, следва да бъдат автоматично определени въз основа на формула, която отразява съотношението между допустимите публични инвестиции в БВП в ЕС в рамките на период от пет години преди подаването на заявлението за подкрепа от държава членка и БВП на съответната държава членка през същия период. Този максимален размер следва да бъде разширен към наличните средства, а именно фиксираният таван, определен в регламента. Максималният размер на заема също така трябва да се задава автоматично въз основа на формула, която отчита максималния размер на допустимите публични инвестиции, които могат да бъдат подпомогнати, както и тежестта на големите асиметрични сътресения. Заемът следва също така да бъде пресметнат в зависимост от тежестта на сътресението. Размерът на заема би могъл да достигне максималното равнище на допустимите публични инвестиции (I_s) в случай на особено тежки асиметрични сътресения. Увеличението на безработицата на тримесечие на национално равнище ще служи като показател за тази цел. И накрая, заемът следва да бъде ограничен до 30 процента от все още наличните средства в рамките на тавана, определен за адаптиране на заемите спрямо наличните средства в бюджета на ЕС, за да се гарантира, че възможно най-голям брой държави членки ще изпълнят критериите за подкрепа по този инструмент.

Размерът на лихвената субсидия следва автоматично да се определя като фиксиран процент от разходите за лихви, направени от държавата членка върху отпуснатия заем по този инструмент.

Тази част от предложението за регламент също така предвижда евентуално участие от страна на Европейския механизъм за стабилност (ЕМС) или негов правопреемник, в случай че последният самостоятелно реши в бъдеще да предоставя финансова помощ в подкрепа на публичните инвестиции, за да се отговори на цели, свързани с макроикономическата стабилизация. За тази цел, Комисията следва да се стреми да гарантира, че тази помощ ще бъде отпусната при условия, които са в съответствие с описаните съгласно настоящото предложение за регламент. Следва да се предвиди оправомощаване на Комисията да приема делегирани актове с цел допълване на предложения регламент по отношение на обмена на информация относно различните елементи на заема и правилата за определяне на взаимно допълване между помощта по линия на ЕМС и подкрепата по този инструмент, изчислена на базата на формули за заема и лихвената субсидия.

Част V от предложението за регламент (членове 11 — 16) урежда процедурните правила за предоставянето и използването на помощ под формата на заем по този инструмент. По-конкретно, това се отнася до правилата за изплащане, операциите по получаване и отпускане на заеми, разходите и администрирането на заемите. И накрая, предвидени са правила относно контрола.

Част VI от предложението за регламент (членове 17 — 19) предвижда установяването на фонд за подпомагане на стабилизирането (наричан по-долу „Фонда“) и неговото използване. Фондът следва да се финансира с вноски от държавите членки в съответствие с междуправителствено споразумение, което определя метода за тяхното изчисляване и правилата за прехвърлянето им. За държавите членки от еврозоната, националните вноски следва да се изчисляват като процент от паричния доход, разпределен за националните централни банки на държавите — членки на еврозоната. За целите на изчисляването на вноските, ЕЦБ следва всяка година най-късно до 30

април да съобщава на Комисията размера на паричния доход на всяка национална централна банка. За държавите членки извън еврозоната в рамките на приложното поле на предложението акт, паричният доход на Евросистемата следва да послужи като основа за изчислението на националните им вноски. Следва да се прилага специална схема. При условие че такова междуправителствено споразумение бъде сключено, получаването на субсидия за лихвен процент следва да бъде при условие, че държавите членки плащат годишната си вноска.

Фондът следва да бъде използван единствено за изплащане на лихвената субсидия. Предоставянето на такава субсидия следва да зависи от наличността на ресурсите на Фонда, като при недостатъчни ресурси следва да бъде създадена система на отсрочване на изплащанията. Комисията следва да управлява Фонда въз основа на благоразумна и безопасна инвестиционна стратегия.

Част VII на предложението акт (член 20) предвижда извършването на оценка от страна на Комисията на качествените публични инвестиции, системи и практики в държавите членки. Тази оценка следва да бъде предвидена като съпътстваща мярка с цел да се повиши въздействието на публичните инвестиции и подкрепата по линия на ЕФСИ. Подробната методология е предвидена в едно от приложенията към предложението за регламент и се основава на съвременни практики, използвани от МВФ и ОИСР.

В **Част VIII** от предложението за регламент (членове 21 — 23) са предвидени правилата за упражняването на делегирани правомощия, докладването и прегледите и влизането в сила на предложението регламент. По отношение на редовното докладване, Комисията следва, наред с другото, да проучи целесъобразността от създаване на осигурителен механизъм за целите на макроикономическото стабилизиране и дали да включи социалните инвестиции в образованието и обучението при определяне на приемливите публични инвестиции, веднага щом са налице достоверни данни.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**за създаването на Европейска функция за стабилизиране на инвестициите**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 175, параграф 3 от него,

Като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

След предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейската централна банка⁹,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹⁰,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите¹¹,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- 1) Насърчаването на икономическото, социалното и териториалното сближаване и създаването на Икономически и паричен съюз (ИПС) са двете основни цели на Договорите.
- 2) Укрепването на икономическото сближаване между държавите членки, чиято парична единица е еврото, ще допринесе за стабилността на паричния съюз и за хармоничното развитие на Съюза като цяло.
- 3) Държавите членки трябва да осъществяват своята икономическа политика и да я координират по начин, позволяващ постигане на целта за укрепване на икономическото, социалното и териториалното сближаване.
- 4) Безпрецедентната финансова криза и икономическият спад, засегнали света и еврозоната показват, че наличните инструменти в еврозоната, като например единната парична политика, автоматичните фискални стабилизатори и дискреционните фискални мерки на политиката на национално равнище, са недостатъчни за поемане на големи асиметрични сътресения.
- 5) С цел да се улесни макроикономическото приспособяване и за смекчаване на големи асиметрични сътресения в сегашната институционална структура, държавите членки, чиято парична единица е еврото, и другите държави членки, които участват във валутния механизъм (ERM II), трябва да разчитат в по-голяма степен на останалите инструменти на икономическата политика, като например автоматичните фискални стабилизатори и други дискреционни фискални мерки, което прави по-трудно приспособяването като цяло.

⁹ ОВ С [...], [...], стр. [...].

¹⁰ ОВ С [...], [...], стр. [...].

¹¹ ОВ С [...], [...], стр. [...].

Последиците от кризата в еврозоната също така предполагат разчитане в голяма степен на единната парична политика за гарантиране на макроикономическа стабилизация в случай на тежки макроикономически обстоятелства.

- 6) Финансовата криза предизвиква процикличност на фискалните политики, което доведе до понижаване на качеството на публичните финанси и по-специално на публичните инвестиции. На свой ред този недостатък е допринесъл за широкоразпространените различия в макроикономическите резултати между държавите членки, застрашвайки сближаването.
- 7) Следователно са необходими допълнителни инструменти, за да не се позволи в бъдеще големите асиметрични сътресения да водят до по-задълбочени и по-широкообхватни стресови ситуации и отслабване на сближаването.
- 8) По-специално, с цел да се помогне на държавите членки, чиято парична единица е еврото, да отговорят по-ефективно на бързо променящите се икономически обстоятелства и да стабилизират своята икономика чрез запазване на публичните инвестиции в случай на големи асиметрични сътресения, следва да се създаде Европейска функция за стабилизиране на инвестициите (ЕФСИ).
- 9) ЕФСИ ще бъде от полза не само за държавите членки, чиято парична единица е еврото, но също така и за другите държави членки, които участват във валутния механизъм (ERM II).
- 10) ЕФСИ следва да бъде инструмент на Съюза, който допълва националните фискални политики. Следва да се припомни, че държавите членки трябва да се стремят към стабилни фискални политики и да изградят фискални буфери в благоприятни икономически времена.
- 11) На равнището на Съюза рамката за определяне на националните приоритети за реформа и наблюдение на изпълнението им е европейският семестър за координация на икономическите политики. Държавите членки разработват собствени национални многогодишни инвестиционни стратегии в подкрепа на тези приоритети за реформа. Тези стратегии следва да бъдат представени заедно с годишните национални програми за реформи като начин за определяне и координиране на приоритетните инвестиционни проекти, които трябва да бъдат подпомогнати с финансиране от държавите членки и/или Съюза. Те следва също така да осигурят съгласуваното използване на финансирането от Съюза и да увеличат максимално добавената стойност на финансовото подпомагане, което получават по-специално от програмите, подкрепяни от Съюза в рамките на Европейския фонд за регионално развитие, Кохезионния фонд, Европейския социален фонд, Европейския фонд за морско дело и рибарство и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, ЕФСИ и InvestEU, когато е целесъобразно.
- 12) Европейският механизъм за стабилност (ЕМС) или негов правопреемник би могъл да предостави допълнителна помощ в допълнение към помощта в рамките на ЕФСИ.
- 13) Подкрепа по линия на ЕФСИ следва да бъде оказвана в случай, че една или няколко държави членки, чиято парична единица е еврото, или други държави членки, които участват във валутния механизъм (ERM II), са изправени пред големи асиметрични сътресения. Промените в нивата на безработицата са тясно свързани с колебанията на стопанския цикъл в тези държави членки. Силното увеличение на безработицата на национално равнище над нейните средни

стойности в дългосрочен план представлява ясен показател за големи сътресения в конкретна държава членка. Асиметричните сътресения оказват въздействие върху една или няколко държави членки значително по-силно от средното ниво за държавите членки.

- 14) Задействането на подкрепа по линия на ЕФСИ следва да бъде определено посредством механизъм с два критерия за задействане, който се основава на националното равнище на безработицата в сравнение с досегашното средно ниво и на изменението на безработицата в сравнение с определен праг.
- 15) Строгите критерии за допустимост въз основа на спазването на решенията и препоръките по фискалната и икономическата рамка за наблюдение на Съюза за период от две години преди подаването на искането за подкрепа по линия на ЕФСИ следва да бъдат изпълнени от държавата членка, отправила искане за подкрепа по линия на ЕФСИ, за да не се понижи стимулът за тази държава членка да следва разумни бюджетни политики.
- 16) Държавите членки, чиято парична единица е еврото, които се ползват от финансова помощ по линия на Европейския механизъм за стабилност (ЕМС), Европейския механизъм за финансово стабилизиране (ЕМФС) или Международния валутен фонд (МВФ) и които са в рамките на програма за макроикономическа адаптация по смисъла на член 7, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 472/2013 на Европейския парламент и на Съвета¹², следва да не се ползват от подкрепата по линия на ЕФСИ, тъй като техните нужди от финансиране, включително за поддържане на публичните инвестиции, се посрещат чрез предоставената финансова помощ.
- 17) Държавите членки с дерогация, които се ползват от подкрепа на платежния баланс по смисъла на член 3, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕО) № 332/2002 на Съвета¹³, не следва да се ползват от подкрепа по линия на ЕФСИ, тъй като техните потребности от финансиране, включително за поддържане на публичните инвестиции, се посрещат чрез предоставения им механизъм за средносрочна финансова подкрепа.
- 18) Подкрепата по линия на ЕФСИ следва да бъде под формата на заеми за засегнатите държави членки. Този инструмент би им предоставил финансиране, за да продължат да изпълняват публичните инвестиции.
- 19) В допълнение към заемите, на съответните държави членки следва да се отпускат лихвени субсидии за покриване разходите за лихви, направени за такива заеми, като специфичен вид финансова помощ съгласно член 220 от Финансовия регламент. Такава лихвена субсидия ще оказва допълнителна подкрепа паралелно на заема за държавите членки, подложени на асиметрични сътресения и изправени пред тежки условия за финансиране на финансовите пазари.
- 20) С оглед на бързото предоставяне на подкрепа по линия на ЕФСИ, отпускането на заеми, когато са изпълнени критериите за допустимост и задействане и

¹² Регламент (ЕС) № 472/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. за засилване на икономическото и бюджетно наблюдение над държавите членки в еврозоната, изпитващи или застрашени от сериозни затруднения по отношение на финансовата си стабилност (ОВ L 140, 27.5.2013 г., стр. 1).

¹³ Регламент (ЕО) № 332/2002 на Съвета от 18 февруари 2002 г. за установяване на механизъм, осигуряващ средносрочна финансова подкрепа за платежния баланс на държавите членки (ОВ L 53, 23.2.2002 г., стр. 1).

вземането на решение за предоставяне на лихвени субсидии, следва да се възложат на Комисията.

- 21) Държавите членки следва да инвестират подкрепата, получена по линия на ЕФСИ в допустимите публични инвестиции, както и да поддържат равнището на публичните инвестиции като цяло в сравнение със средното равнище на публичните инвестиции през последните пет години, за да гарантират постигането на целта, заложена в този регламент. В това отношение се очаква държавите членки да дадат приоритет на поддържането на допустимите инвестиции в програмите, подкрепяни от Съюза в рамките на Европейския фонд за регионално развитие, Кохезионния фонд, Европейския социален фонд, Европейския фонд за морско дело и рибарство и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони.
- 22) За тази цел Комисията следва да проучи дали съответната държава членка е спазила тези условия. Ако не е спазила условията, съответната държава членка следва да възстанови целия или част от предоставения заем и следва да няма право да получи лихвена субсидия.
- 23) Максималният размер на допустимите публични инвестиции, които биха могли да бъдат подпомогани със заем по линия на ЕФСИ за дадена държава членка, следва да бъде определян автоматично въз основа на формула, която отразява съотношението между допустимите публични инвестиции спрямо брутният вътрешен продукт (БВП) в Съюза за период от пет години преди съответната държава членка да поиска заем, както и нейният БВП през същия период. Максималният размер на допустимите публични инвестиции също следва да бъде намален чрез претеглящ коефициент (α) спрямо определения таван в бюджета на Съюза. Този коефициент се определя с оглед на неотдавнашната криза. Определен е така, че ако механизмът е бил въведен тогава, цялата подкрепа по линия на ЕФСИ е могло да бъде предоставена на засегнатите държави членки.
- 24) Размерът на заема по линия на ЕФСИ също така трябва да бъде автоматично определен въз основа на формула, която отчита максималния размер на допустимите публични инвестиции, които могат да бъдат подкрепени по линия на ЕФСИ, както и тежестта на големи асиметрични сътресения. Подкрепата, изчислена въз основа на тази формула, следва да бъде определена в зависимост от тежестта на сътресението посредством коефициент (β). Този коефициент се определя така, че при сътресение, в резултат на което безработицата нараства с повече от 2,5 процентни пункта, на съответната държава членка се предоставя максимална подкрепа. Заем по линия на ЕФСИ може да бъде увеличен до максималния размер на допустимите публични инвестиции в случай на особено тежки асиметрични сътресения, отразени от други показатели на позицията на държавата членка в икономическия цикъл (например проучвания на доверието) и по-задълбочен анализ на макроикономическата ситуация (както се провежда по-специално в контекста на макроикономическата прогноза и европейския семестър). С цел да се гарантира, че възможно най-голям брой държави членки могат да кандидатстват за подпомагане по линия на ЕФСИ, кредитът за държава членка не трябва да надвишава 30 процента от все още наличните средства в рамките на тавана, определен за адаптиране на заемите по линия на ЕФСИ спрямо наличните средства в бюджета на Съюза.

- 25) Размерът на субсидията за лихви по линия на ЕФСИ следва да се определя като фиксиран процент от разходите за лихви, направени от държавата членка за отпуснат заем по линия на ЕФСИ.
- 26) За финансиране на лихвени субсидии следва да се създаде фонд за подпомагане на стабилизирането. Фондът за подпомагане на стабилизирането следва да бъде обезпечен с национални вноски на държавите членки, чиято парична единица е еврото и другите държави членки, които участват във валутния механизъм (ERM II).
- 27) Така при определянето на размера на националните вноски към Фонда за подпомагане на стабилизирането и прехвърлянето им следва да се уреждат чрез междуправителствено споразумение, което да бъде сключено между държавите членки, чиято парична единица е еврото, и другите държави членки, които участват във валутния механизъм (ERM II). Това споразумение следва да предвижда, че националните вноски за всички държави членки се изчисляват въз основа на дела на националните централни банки на държавите членки, чиято парична единица е еврото, в паричния доход на Евросистемата. За държави членки, които участват в ERM II, следва да се предвиди специална схема за определяне на националните вноски. Комисията следва да оказва подкрепа на държавите членки при изчисляването на тези вноски. За тази цел Европейската централна банка (ЕЦБ) следва да съобщи на Комисията сумата на паричния доход, на който националните централни банки от Евросистемата имат право.
- 28) След като това междуправителствено споразумение влезе в сила, плащането на лихвената субсидия на съответната държава членка следва да се извърши при условие, че държавата членка е внесла годишната си вноска към Фонда за подпомагане на стабилизирането. Изплащането на лихвени субсидии следва да зависи от наличието на достатъчно средства във Фонда за подпомагане на стабилизирането. Изплащането на лихвени субсидии от Фонда за подпомагане на стабилизирането ще бъде отложено в случай, че лихвената субсидия към конкретна държава членка надвишава 30 процента от наличните средства във Фонда за подпомагане на стабилизирането към датата на падежа на плащането.
- 29) Комисията следва да отговаря за управление на активите на Фонда за подпомагане на стабилизирането сигурно и благоразумно.
- 30) С цел да се повиши въздействието на публичните инвестиции и потенциалното подкрепа по линия на ЕФСИ следва да се гарантира, и при необходимост да се увеличава, качеството на системите за публични инвестиции на държавите членки. Редовно следва да се извършва оценка от страна на Комисията, която да бъде под формата на доклад, и ако е необходимо, да съдържа препоръки за подобряване качеството на системите и практиките относно публичните инвестиции в държавите членки. Дадена държава членка може да поиска техническа помощ от Комисията. Комисията би могла да организира технически мисии.
- 31) С цел да се определят правилата за участието на ЕМС или неговия законен правопреемник в предоставянето на финансова помощ едновременно с Комисията в подкрепа на публичните инвестиции, правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз следва да се делегира на Комисията по отношение на обмена на съответната информация във връзка със заеми по линия на ЕФСИ, въздействието на участието на ЕМС за изчисляване на размера на подкрепата по

линия на ЕФСИ, както и предоставянето на държавите членки на лихвена субсидия от Фонда за подпомагане на стабилизирането за разходите, направени за финансовата помощ по линия на ЕМС. Комисията следва също така да бъде оправомощена да приема делегирани актове за определяне на процента във формулата за изчисляване на лихвената субсидия, подробните правила за управление на Фонда за подпомагане на стабилизирането и общите принципи и критерии за неговата инвестиционна стратегия. Особено важно е Комисията да проведе подходящи консултации в хода на подготвителната работа, включително на експертно равнище, като консултациите се проведат в съответствие с принципите, установени в Междуйнституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г.¹⁴. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

- 32) Съгласно параграфи 22 и 23 от Междуйнституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г., е необходимо да се направи оценка на този регламент, с цел по-специално да се оцени неговата ефективност, както и приносът му за провеждане на икономическите политики в държавите членки и стратегията на Съюза за работни места и растеж, така и да се определи възможното развитие на събитията, които са необходими, за да се създаде застрахователен механизъм, който служи за макроикономическо стабилизиране. Това ще се осъществи въз основа на информация, събрана чрез специфични изисквания за наблюдение, като същевременно се избягват излишното регулиране и административната тежест, по-специално за държавите членки. Когато е целесъобразно, тези изисквания могат да включват измерими показатели, които да служат за основа за оценяване на въздействието на регламента по места.
- 33) ЕФСИ следва да се разглежда като първа стъпка в разработването с течение на времето на напълно развит застрахователен механизъм за макроикономическо стабилизиране. Понастоящем ЕФСИ ще се основава на отпускането на заеми и лихвени субсидии. Успоредно с това, не е изключено ЕМС или неговият законен правоприемник да участва в бъдеще чрез предоставяне на финансова помощ на държавите членки, чиято парична единица е еврото, които са изправени пред неблагоприятни икономически условия в подкрепа на публичните инвестиции. Освен това, в бъдеще може да се създаде доброволен застрахователен механизъм с капацитет за отпускане на заеми въз основа на доброволни вноски от държавите членки, който да служи като мощен инструмент за макроикономическо стабилизиране срещу асиметрични сътресения.
- 34) В съответствие с Финансовия регламент, Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета, Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета и Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета финансовите интереси на Съюза трябва да бъдат защитавани посредством пропорционални мерки, включително предотвратяване, разкриване, коригиране и разследване на нередности и измами и за възстановяване на изгубени, неправилно платени или използвани не по предназначение средства, а при необходимост и чрез налагане на

¹⁴ ОВ L 231, 12.5.2016 г., стр. 1.

административни санкции. По-специално, в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 и Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да извършва разследвания, включително проверки и инспекции на място, за да установи дали е налице измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза. В съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета, Европейската прокуратура може да разследва и преследва по наказателен ред измамите и други незаконни дейности, засягащи финансовите интереси на Съюза, както е предвидено в Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета. В съответствие с Финансовия регламент всички лица и субекти, получаващи средства на Съюза, трябва изцяло да сътрудничат при защитата на финансовите интереси на Съюза, да предоставят необходимите права и достъп на Комисията, Европейската служба за борба с измамите (OLAF), Европейската прокуратура и Европейската сметна палата (ЕСП).

- 35) Хоризонталните финансови правила, приети от Европейския парламент и от Съвета на основание член 322 от Договора за функционирането на Европейския съюз, се прилагат към настоящия регламент. Тези правила са установени във Финансовия регламент и определят по-специално процедурата за създаване и изпълнение на бюджета чрез безвъзмездни средства, обществени поръчки, награди, непряко изпълнение, и предвиждат проверки на отговорността на финансовите участници. Правилата, приети на основание член 322 от ДФЕС, засягат също защитата на бюджета на Съюза в случай на широко разпространено незачитане на принципите на правовата държава в държавите членки, тъй като зачитането на тези принципи е съществена предпоставка за добро финансово управление и ефективно финансиране от ЕС.
- 36) Тъй като целта на настоящия регламент, а именно създаването на Европейска функция за стабилизиране на инвестициите за поемане на големи асиметрични сътресения, които може да застрашат икономическото и социално сближаване, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки поради структурата на ИПС с централизирана парична политика, но с национални фискални политики, а може по-скоро, поради мащаба на необходимите действия, да бъде постигната по-ефективно на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, заложен в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ЧАСТ I

УВОДНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет и приложно поле

1. С настоящия регламент се създава Европейска функция за стабилизиране на инвестициите (ЕФСИ).

2. ЕФСИ предоставя финансова помощ под формата на заеми и лихвени субсидии за публични инвестиции на държава членка, която е засегната от големи асиметрични сътресения.

3. Помощта по линия на ЕФСИ трябва да бъде на разположение за държавите членки, чиято парична единица е еврото, и за другите държави членки, които участват във валутния механизъм, посочен в член 140, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

(1) „споразумение“ означава междуправителствено споразумение, сключено между всички държави членки, чиято парична единица е еврото, и другите държави членки, които участват във валутния механизъм (ERM II), за определяне на изчисляването и прехвърлянето на техните финансови вноски във фонда за подкрепа на стабилизирането;

(2) „публични инвестиции“ означава: бруто образуване на основен капитал от сектор „Държавно управление“, съгласно определението в Приложение А към Регламент (ЕС) № 549/2013 на Европейския парламент и на Съвета¹⁵;

(3) „допустими публични инвестиции“ означава: а) публичните инвестиции в подкрепа на целите на политиката, определени в Регламент (ЕС) № [XX] на Комисията от [XX] [да се добави препратка към новия Регламент за общоприложимите разпоредби]¹⁶ и б) всички разходи в областта на образованието и обучението, определени в приложение А към Регламент (ЕС) № 549/2013 и необхванати от буква а);

(4) „подкрепа по линия на ЕФСИ“ означава финансова помощ от Съюза по смисъла на член [220] от Финансовия регламент под формата на заеми и лихвени субсидии по линия на ЕФСИ за подпомагане на допустимите публични инвестиции;

(5) „системи и практики за управление на публични инвестиции“ означава вътрешните процеси на държавите членки за планиране, отпускане на средства и изпълнение на публичните инвестиции;

(5) „стратегия на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“ означава целите и споделените цели, които направляват действията на държавите членки и на Съюза и са определени в заключенията, приети от Европейския съвет на 17 юни 2010 г. като приложение I (Нова европейска стратегия за работни места и растеж, водещи цели на ЕС), в Препоръка (ЕС) 2015/1184¹⁷ на Съвета от 14 юли 2015 г. относно общи насоки за икономическите политики на държавите членки и на Европейския съюз и в Решение (ЕС) 2016/1838¹⁸ на Съвета, както и евентуалното преразглеждане на тези цели и споделени цели.

¹⁵ Регламент (ЕС) № 549/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно Европейската система от национални и регионални сметки в Европейския съюз (ОВ L 174, 26.6.2013 г., стр. 1)

¹⁶ [въведете точна препратка към новата редакция на Регламента за общоприложимите разпоредби]

¹⁷ ОВ L 192, 18.7.2015 г., стр. 27

¹⁸ ОВ L 280, 18.10.2016 г., стр. 30

ЧАСТ II КРИТЕРИИ

Член 3

Критерии за допустимост

1. Държава членка отговаря на изискванията за подкрепа по линия на ЕФСИ, при условие, че не е предмет на:

а) решение на Съвета, с което се установява, че не са предприети ефективни действия за коригиране на нейния прекомерен дефицит в съответствие с член 126, параграф 8 или член 126, параграф 11 от Договора за функционирането на Европейския съюз за периода от две години преди подаването на искането за подкрепа по линия на ЕФСИ;

б) решение на Съвета в съответствие с член 6, параграф 2 или член 10 от Регламент (ЕС) № 1466/97 на Съвета¹⁹, с което се констатира, че не са предприети ефективни действия в отговор на наблюдаваното значително отклонение за периода от две години преди подаването на искането за подкрепа по линия на ЕФСИ;

в) две последователни препоръки на Съвета в същата процедура при дисбаланс в съответствие с член 8, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета²⁰ на основание, че съответната държава членка е представила неудовлетворителен план за корективни действия през периода от две години преди подаването на искането за подкрепа по линия на ЕФСИ;

г) две последователни решения на Съвета в рамките на същата процедура при дисбаланс в съответствие с член 10, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета, с които се установява несъответствие от страна на съответната държава членка на основание, че не е предприела препоръчаните корективни действия през периода от две години преди подаването на искането за подкрепа по линия на ЕФСИ;

д) решение на Съвета за одобряване на програма за макроикономически корекции по смисъла на член 7, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 472/2013;

е) решение на Съвета за предоставяне на механизъм, осигуряващ средносрочна финансова подкрепа, по смисъла на член 3, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕО) № 332/2002²¹.

2. Когато споразумението влезе в сила, дадена държава членка отговаря на изискванията за получаване на лихвена субсидия, само ако е изпълнила задълженията си по споразумението.

¹⁹ Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики, ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1

²⁰ Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси, ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25

²¹ Регламент (ЕО) № 332/2002 на Съвета, ОВ L 53/1, 23.2.2002 г., стр. 1

Член 4

Критерии за задействане

1. Счита се, че дадена държава членка изпитва големи асиметрични сътресения, ако са изпълнени едновременно следните критерии за задействане:

- а) процентът на безработицата на тримесечие на национално равнище надвишава средното равнище на безработица в съответната държава членка в продължение на 60 тримесечия, предхождащи тримесечието, през което е отправено искането;
- б) процентът на безработицата на тримесечие на национално равнище е нараснал с над един процентен пункт в сравнение с равнището на безработица, наблюдавано през същото тримесечие на предходната година.

2. Процентът на безработицата за целите на параграф 1 се определя по силата на Регламент (ЕО) № 577/98²²

По-специално това се отнася до равнището на безработица за цялото население, всички възрастови категории, изразено като процент от активното население.

3. Процентът на безработицата на тримесечие на национално равнище, който се използва за целите на параграф 1 от настоящия член и член 8, параграф 1, буква в), трябва да се коригира за сезонност.

Член 5

Подпомагана инвестиция

1. Дадена държава членка, която се ползва от подкрепата по линия на ЕФСИ през годината, в която получава заем по линия на ЕФСИ, извършва следното:

- а) инвестира в допустими публични инвестиции в размер, съответстващ най-малко на размера на заема по линия на ЕФСИ;
- б) запазва същото равнище на публичните си инвестиции в сравнение със средното равнище на публичните си инвестиции през предходните пет години.

Комисията може въпреки това да стигне до заключение при приемането на решението в съответствие с член 6, параграф 2, че такова равнище на публични инвестиции е неустойчиво, като в този случай определя равнището на публичните инвестиции, което трябва да се запази.

2. Годината след изплащането на заема по линия на ЕФСИ, Комисията проверява дали съответната държава членка е спазила критериите, посочени в параграф 1. По-специално, Комисията следва да провери и степента, до която съответната държава членка поддържа допустими публични инвестиции в програми, подкрепяни от Съюза в рамките на Европейския фонд за регионално развитие, Кохезионния фонд, Европейския социален фонд, Европейския фонд за морско дело и рибарство и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони.

Ако Комисията, след изслушване на съответната държава членка, стигне до заключението, че посочените в параграф 1 условия не са спазени, тя приема решение, с което:

²² Регламент (ЕО) № 577/98 на Съвета от 9 март 1998 г. относно организацията на извадково изследване на работната сила в Общността (ОВ L 77, 14.3.1998 г., стр. 3)

а) изисква предсрочно погасяване на целия или част от заема по линия на ЕФСИ, според случая и

б) решава, че при погасяване на заема по линия на ЕФСИ съответната държава членка няма право да получи лихвената субсидия.

Комисията приема решението си своевременно и го оповестява публично.

ЧАСТ III

ПРОЦЕДУРА И ФОРМА НА ПОДКРЕПА ПО ЛИНИЯ НА ЕФСИ

Член 6

Процедурата за предоставяне на подкрепа по линия на ЕФСИ

1. Когато дадена държава членка отговаря на условията за допустимост, посочени в член 3, и изпитва големите асиметрични сътресения, посочена в член 4, тя може да поиска от Комисията веднъж годишно да получава помощ по линия на ЕФСИ. Държавата членка посочва необходимостта си от подкрепа.

Комисията оценява и отговаря на исканията по реда на получаването им. Тя действа без ненужно забавяне.

2. Комисията решава условията за подкрепата по линия на ЕФСИ. В решението се посочват сумата, средният срок до падежа, ценообразуващата формула, както и срокът за предоставяне на заема по линия на ЕФСИ и размерът на лихвената субсидия, заедно с останалите подробни правила, необходими за предоставянето на помощта. При вземането на решение относно условията за подкрепа по линия на ЕФСИ, Комисията взема предвид сумата, която се счита за устойчива по смисъла на член [210(3)] от Регламент (ЕС, Евратом) № XX („Финансовия регламент“) в рамките на тавана на собствените ресурси за бюджетни кредити за плащания.

ЧАСТ IV

СУМА НА ПОДКРЕПАТА ПО ЛИНИЯ НА ЕФСИ

Член 7

Максимален размер на заемите

Неиздължената част от главницата по кредитите, отпуснати на държавите членки съгласно този регламент, се ограничава до 30 милиарда евро.

Член 8

Размер на заема по линия на ЕФСИ

1. Без да се засяга параграф 3, размерът на заема по линия на ЕФСИ (S) се определя в съответствие със следната формула:

$$S = \beta \times I_S \times (\text{увеличение на безработицата}_{дч} - \text{прагово равнище})$$

при условие, че $S \leq I_S$

За целите на тази формула се прилагат следните определения:

- а) „ β “ е 0,66;
- б) „ I_S “ означава максималният размер на допустимите публични инвестиции, които ЕФСИ може да подкрепя в съответната държава членка, посочени в параграф 2;
- в) „увеличение на безработицата_{дч}“ означава увеличението на процента на безработицата на тримесечие на национално равнище, посочено в член 4, параграф 1, буква б), изразено в процентни пункта;
- г) „прагово равнище“ означава праговата стойност по член 4, параграф 1, буква б), изразена в процентни пункта.

Въпреки това Комисията може да увеличи размера на заема по линия на ЕФСИ (S) до размера на I_S в случай на особено големи асиметрични сътресения, понесени от съответната държава членка.

2. Максималният размер на допустимите публични инвестиции, които ЕФСИ може да подкрепя в дадена държава членка (I_S), се определя в съответствие със следната формула:

$$I_S = \alpha \times \frac{\text{средно публични инвестиции}_{ЕС}}{\text{БВП}_{ЕС}} \times \text{БВП}_{дч}$$

За целите на тази формула се прилагат следните определения:

- а) „ α “ е 11,5;
- б) „ $\frac{\text{средно публични инвестиции}_{ЕС}}{\text{БВП}_{ЕС}}$ “ означава съотношението на допустимите публични инвестиции спрямо БВП в Съюза по текущи цени и средно за период от пет пълни години преди подаването на искането за подкрепа по линия на ЕФСИ в съответствие с член 6, параграф 1;
- в) „БВП_{дч}“ означава БВП на съответната държава членка по текущи цени и средно за период от пет пълни години преди подаването на заявлението за подкрепа в съответствие с член 6, параграф 1;

3. Заемът по линия на ЕФСИ не може да надвишава 30 процента от наличната сума, посочена в член 7, след приспадане от общия размер на неизплатените отпуснати заеми по линия на ЕФСИ.

Член 9

Размер на лихвените субсидии по линия на ЕФСИ

1. Лихвената субсидия (IRS) допринася за поемането на разходите за лихвите по заеми, отпуснати по линия на ЕФСИ, направени от държавата членка. Размерът на лихвената субсидия по линия на ЕФСИ се определя в съответствие със следната формула:

$$IRS = 100 \% \text{ от лихвените разходи}_{дч}$$

За целите на настоящата разпоредба, „лихвени разходи“ означава сумата на лихвата въз основа на ценообразуващата формула, определена в решението на Комисията, посочена в член 6, параграф 2, като се взема предвид всяко рефинансиране в съответствие с член 12, параграф 4;

2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с процедурата, предвидена в член 21, за изменение на настоящия регламент чрез определянето на процента, посочен в параграф 1, ако това е необходимо с оглед на изпълнението на споразумението или евентуалното отлагане на плащания съгласно член 18, параграф 2.

Член 10

Финансова помощ по линия на ЕМС или негов правоприемник

1. В случай че Европейският механизъм за стабилност (ЕМС) или негов правоприемник, предоставя финансова помощ за държавите членки в подкрепа на допустими публични инвестиции съгласно ред и условия, съобразени с настоящия регламент, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с процедурата, предвидена в член 21, с цел:

а) допълване на настоящия регламент чрез определяне на обмена на информация между Комисията и ЕМС или негов правоприемник, по отношение на елементите, посочени в член 6, параграф 2;

б) допълване на настоящия регламент чрез определяне на правила за взаимното допълване между финансовата помощ на ЕМС или негов правоприемник и на размера на подкрепата по линия на ЕФСИ, изчислен в съответствие с членове 8 и 9;

в) изменение или допълнение на членове 9 и 18 с цел даване възможност за предоставяне на лихвена субсидия на държавите членки от Фонда за подпомагане на стабилизирането за разходите за лихви, направени във връзка с финансовата помощ, предоставена по линия на ЕМС или негов правоприемник на държавите членки за подпомагане на допустимите публични инвестиции.

ЧАСТ V

ПРОЦЕДУРИ ЗА РАЗПЛАЩАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ

Дял I

Заеми

Член 11

Изплащане на заема

1. Заемът по линия на ЕФСИ по принцип се изплаща на една вноска.

Член 12

Операции по получаване и отпускане на заеми

1. Операциите по получаването и отпускането на заеми се извършват в евро.
2. След като Комисията е приела решение съгласно член 6, параграф 2, Комисията е оправомощена да заеме средства на капиталовите пазари или от финансови институции в най-подходящия момент между планираните изплащания, така че да оптимизира разходите по финансирането и да запази репутацията си на емитент на пазарите. Набраните, но все още неизплатени финансови средства, се съхраняват по всяко време в определена за целта парична сметка или сметка за ценни книжа, с които се борави в съответствие с правилата, приложими по отношение на извънбюджетните операции, и които не могат да бъдат използвани за никакви други цели, освен за предоставяне на финансова помощ на държавите членки по настоящия механизъм.
3. Когато държава членка получи кредит по линия на ЕФСИ, в който се съдържа клауза за предсрочно погасяване, и реши да се възползва от тази възможност, Комисията предприема необходимите стъпки за това.
4. По искане на държавата членка или по инициатива на Комисията и ако обстоятелствата позволяват подобряване на лихвения процент върху заема по линия на ЕФСИ, Комисията може да рефинансира изцяло или част от първоначално заетите средства или да реструктурира съответните финансови условия.

Член 13

Разходи

Без да се засяга член 9, разходите, направени от Съюза при договаряне и осъществяване на всяка операция, са за сметка на държавата членка, която получава заем по линия на ЕФСИ.

Член 14

Управление на кредитите

1. Комисията установява необходимите мерки за администрирането на кредитите с ЕЦБ.
2. Съответната държава членка открива специална сметка в своята национална централна банка за управление на получената подкрепа по линия на ЕФСИ. Тя също така превежда дължимите по кредита по линия на ЕФСИ главница и лихва по сметка в ЕЦБ четиринадесет работни дни на TARGET2 преди съответната дата на падеж.

Дял II

Лихвена субсидия

Член 15

Изплащане на лихвената субсидия

Без да се засягат разпоредбите на член 5, параграф 2 и член 16, лихвената субсидия се изплаща на съответната държава членка в момента, в който държавата членка погаси заемите или дължимите лихви по линия на ЕФСИ.

Дял III

Контрол

Член 16

Проверки и одит

1. Без да се засяга член 27 от Устава на системата на европейските централни банки и на Европейската централна банка, Европейската сметна палата има право да извършва в съответната държава членка такива финансови проверки или одити, каквито счита за необходими във връзка с управлението на помощите по линия на ЕФСИ.
2. Комисията, включително Европейската служба за борба с измамите, има по-специално право да изпраща свои служители или надлежно упълномощени представители за извършване в съответната държава членка на всички технически или финансови проверки или одити, каквито счита за необходими във връзка с подкрепата по линия на ЕФСИ.
3. Одити на използването на средствата от Съюза, извършвани от лица или образувания, включително различни от тези, на които институции или органи на Съюза са възложили извършването на одити, представляват основата за общото ниво на увереност в съответствие с член [127] от Финансовия регламент.

ЧАСТ VI

ФОНД ЗА ПОДКРЕПА НА СТАБИЛИЗИРАНЕТО

Член 17

Създаване на фонд за подкрепа на стабилизирането

1. С настоящото се създава фонд за подкрепа на стабилизирането.
2. Фондът за подкрепа на стабилизирането се финансира, както следва:
 - а) вноски от държавите членки в съответствие със споразумението;
 - б) приходи от инвестирани ресурси на Фонда за подпомагане на стабилизирането;
 - в) погасяване на лихвени субсидии от държавите членки в съответствие с член 5, параграф 2, буква б).
3. Приходите на Фонда за подпомагане на стабилизирането, както е предвидено в параграф 2, буква а), представляват външни целеви приходи, а приходите съгласно предвиденото в параграф 2, буква в) представляват вътрешни целеви приходи в съответствие с член [21, параграф 4] от Финансовия регламент.
4. За целите на изчисляването на вноските, посочени в параграф 2, буква а), ЕЦБ, в срок не по-късно от 30 април всяка година, информира Комисията за сумата на паричния доход, предоставена на националните централни банки на Евросистемата съгласно член 32 от Протокол № 4 за устава на Европейската система на централните банки и на Европейската централна банка.

Член 18

Използване на Фонда за подпомагане на стабилизирането

1. Средствата на Фонда за подпомагане на стабилизирането може да се използват само за целите на изплащане на лихвени субсидии на държавите членки, посочени в член 9.
2. Плащането на лихвени субсидии не трябва да надвишава 30 процента от наличните средства във Фонда за подпомагане на стабилизирането към момента, когато настъпи падежът на плащането на съответната държава членка. Всяко допълнително плащане се отлага. Всяка нова вноска във Фонда за подпомагане на стабилизирането, посочена в член 17, параграф 2, се използва преди всичко за изплащане на отложени плащания към съответните държави членки. В случай че има повече от едно отложено плащане, редът, по който тези плащания продължават да се изплащат, се определя от продължителността на периода на отлагане, като се започне с най-дългия период от време.

Член 19

Управление на Фонда за подпомагане на стабилизирането

1. Комисията управлява пряко Фонда за подпомагане на стабилизирането в съответствие с настоящия регламент и делегираните актове, посочени в параграф 3.
2. Комисията следва благоразумна и безопасна инвестиционна стратегия, която е предвидена в делегираните актове, посочени в параграф 3, в съответствие с принципа на доброто финансово управление, като се следват подходящи пруденциални правила, и инвестира сумите, държани във Фонда за подпомагане на стабилизирането под формата на инструменти на паричния пазар в пари и парични еквиваленти, дългови ценни книжа или обезпечени ценни книжа, като например срочни депозити, облигации, полици, задължения или ценни книжа, обезпечени с активи, включително с плаващи или нулеви купони, както и ценни книжа, свързани с индекс. Инвестициите са достатъчно диверсифицирани в секторен и географски план и по отношение на пропорциите. Възвръщаемостта на тези инвестиции е в полза на Фонда за подпомагане на стабилизирането.
3. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове за допълване на настоящия регламент чрез определяне на подробни правила за управлението на Фонда за подпомагане на стабилизирането и общите принципи и критерии за неговата инвестиционна стратегия в съответствие с процедурата, предвидена в член 21.

ЧАСТ VII

КАЧЕСТВО НА СИСТЕМИТЕ И ПРАКТИКИТЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ПУБЛИЧНИТЕ ИНВЕСТИЦИИ

Член 20

Качество на системите и практиките за управление на публичните инвестиции

1. С цел да се повиши въздействието на публичните инвестиции и потенциалната подкрепа по линия на ЕФСИ, държавите членки предприемат необходимите действия,

за да постигнат и поддържат висококачествени системи и практики за управление на публични инвестиции.

2. До [ДАТА: *две години след влизането в сила на настоящия регламент*] най-късно и на всеки пет години след това Комисията извършва контрол на качеството на системите и практиките за управление на публичните инвестиции в държавите членки. Комисията изготвя доклад, съдържащ качествена оценка и оценка въз основа на набор от показатели, и, ако е необходимо, препоръки за подобряване на качеството на системите и практиките за управление на публичните инвестиции. Докладът се оповестява публично.

3. Методологията за оценка на качеството на системите и практиките за управление на публичните инвестиции на държавите членки се съдържа в приложението. Комисията редовно оценява пригодността на използваните критерии и методология и при необходимост ги приспособява или изменя. Комисията публикува измененията в използваната методология и критерии.

4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове за изменение или допълване на настоящия регламент чрез актуализиране на методиката и критериите, посочени в параграф 3, в съответствие с процедурата, предвидена в член 21.

ЧАСТ VIII

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 21

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Делегирането на правомощия, посочено в член 10, член 19, параграф 3 и член 20, параграф 5, се предоставя на Комисията за неопределен срок, считано от [ДАТА/датата на влизане в сила на настоящия регламент].

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 10, член 19, параграф 3 и член 20, параграф 5, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в Официален вестник на Европейския съюз или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г.

5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.

6. Делегиран акт, приет съгласно член 10, член 19, параграф 3 и член 20, параграф 5, влиза в сила единствено, ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са

представили възражения в срок от три месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с три месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 22

Докладване и преразглеждане

1. Показателите, които трябва да се докладват относно напредъка на регламента във връзка с постигането на целите, посочени в съображение 36 и в член 1, се съдържат в приложение 2.
2. С цел да се гарантира ефективна оценка на напредъка на програмата за постигането на нейните цели, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 21 за изменение на приложение II, за да преразглежда или да допълва показателите, когато това се счита за необходимо, и да допълни настоящия регламент с разпоредби за установяването на рамка за наблюдение и оценка.
3. Системата за отчитане на изпълнението гарантира, че данните от наблюдението на изпълнението и резултатите се събират ефективно, ефикасно и своевременно. За тази цел, на получателите на подкрепа по линия на ЕФСИ се налагат пропорционални изисквания за докладване.
4. Оценките се изготвят своевременно, за да могат да се използват в процеса на вземане на решения.
5. Междинна оценка на ЕФСИ се извършва, след като има достатъчно налична информация относно прилагането на ЕФСИ. Окончателна оценка на ЕФСИ се извършва от Комисията четири години след влизането в сила на настоящия регламент.

Тази оценка разглежда, наред с другото:

- а) ефективността на настоящия регламент;
- б) приноса на ЕФСИ за провеждането на икономическата политика на държавите членки по начин, който дава възможност за укрепване на сближаването в Съюза;
- в) приноса на настоящия регламент за изпълнението на стратегията на Съюза за растеж и работни места;
- г) целесъобразността на разработването на доброволен застрахователен механизъм за целите на макроикономическото стабилизиране.

По целесъобразност оценката се придружава от предложение за изменение на настоящия регламент.

6. Комисията съобщава на Европейския парламент, на Съвета, на Еврогрупата, на Европейския икономически и социален комитет и на Комитета на регионите заключенията от оценката, придружени с нейните забележки.

Член 23

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на [двадесетия ден след] деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 2, параграф 2, буква б) влиза в сила на [ДАТА].

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

- 1.1. Наименование на предложението/инициативата
- 1.2. Съответни области на политиката (програмен клъстер)
- 1.3. Естество на предложението/инициативата
- 1.4. Мотиви за предложението/инициативата
- 1.5. Срок на действие и финансово отражение
- 1.6. Предвидени методи на управление

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

- 2.1. Правила за мониторинг и докладване
- 2.2. Система за управление и контрол
- 2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

- 3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове
- 3.2. Очаквано отражение върху разходите
 - 3.2.1. *Обобщение на очакваното отражение върху разходите*
 - 3.2.2. *Очаквано отражение върху бюджетните кредити за административни разходи*
 - 3.2.3. *Участие на трети страни във финансирането*
- 3.3. Очаквано отражение върху приходите

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейска функция за стабилизиране на инвестициите.

1.2. Съответни области на политиката (програмен клъстер)

Икономически и паричен съюз

1.3. Предложението/инициативата е във връзка с:

☒ **ново действие**

☐ **ново действие след пилотен проект/подготвително действие**²³

☐ **продължаване на съществуващо действие**

☐ **сливане или пренасочване на едно или няколко действия към друго/ново действие**

1.4. Мотиви за предложението/инициативата

1.4.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

Инициативата е в резултат на Съобщението на Комисията от 6 декември 2017 г. относно нови бюджетни инструменти на една стабилна еврозона в рамките на Съюза, което е част от пакет от инициативи за задълбочаване на европейския икономически и паричен съюз. Тя се основава по-специално на доклада на петимата председатели относно завършването на европейския Икономически и паричен съюз от 22 юни 2015 г. и на изготвения от Комисията документ за размисъл относно задълбочаването на Икономическия и паричен съюз от 31 май 2017 г.

Тя ще се прилага за държавите членки от еврозоната, както и за държавите членки, присъединили се към ЕРМ II, при условие че отговарят на критериите за допустимост и критериите за задействане, установени в регламента.

Регламентът влиза в сила на [20-ия ден след деня на] публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

²³

Съгласно член 58, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

- 1.4.2. *Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.*

Основания за действие на равнище Съюза (ex-ante): В един валутен съюз има няколко линии на защита срещу неблагоприятни сътресения: гъвкави пазари, включително ефикасни финансови пазари, стабилни държавни политики (включително натрупването на фискални буфери в добри икономически времена за осигуряване на място за поемане на сътресения, когато такива възникнат) и набор от общи инструменти за справяне с кризисни ситуации. Все пак, дори предвид въвеждането на всички тези елементи, в случай на големи сътресения те не са достатъчни, за да се гарантира истинско икономическо стабилизиране, особено в малките отворени икономики, както е видно от скорошната финансова криза. За справяне с големи сътресения е необходим данъчен инструмент на равнището на еврозоната с цел преодоляване на претоварването на националната субсидиарност. Като важен допълващ елемент, функцията за стабилизиране следва да бъде задействана в случай на големи сътресения, които засягат държава членка или няколко държави членки, когато ограниченията на другите механизми и националните политики се реализират, пораждайки голям икономически риск за държавата членка, но и за региона като цяло. Ще бъде важно да се избегне това сътресение и значителния икономически спад да доведат до по-задълбочена и по-широкообхватна ситуация на напрежение. Функцията за стабилизиране би предотвратила подобни ситуации, като ѝ се предостави възможност да подпомага държавите членки, подложени на голямо напрежение. По-адекватни и антициклични фискални политики на национално равнище също биха допринесли за по-последователна съвкупна фискална позиция, водейки до положителни последици за други държави членки. Освен това функцията за стабилизиране би подпомогнала държавите членки, когато средствата за стабилизиране на национално равнище се стесняват, но преди да се прибегне до финансова помощ са необходими, като по този начин потенциално се намалят на разходите за адаптиране.

Очаквана генерирана добавена стойност за Съюза (последваща) Европейската функция за стабилизиране на инвестициите следва да стабилизира допустимите публични инвестиции в държавите членки и регионите, засегнати от големи асиметрични сътресения, когато действието на автоматичните стабилизатори на национално равнище е недостатъчно, националната фискална политика е изправена пред сложна дилема между целите за стабилизиране и постигане на устойчивост, паричната политика е ограничена и координацията на фискалната политика е достигнала своя предел. Чрез подкрепа за публичните инвестиции, схемата би могла да спомогне за предотвратяването на значителен спад в средносрочния и дългосрочния растеж в резултат на корекции на национално равнище и освен това да допринесе засегнатата държава членка да не трябва да иска финансова помощ в резултат на сътресението.

1.4.3. *Изводи от подобен опит в миналото*

Това е първият случай, в който функция за стабилизиране ще бъде въведена като част от задълбочаване на реформите в ИПС. Последната финансова криза показва уязвимостта на държавите членки, включително тези със стабилни публични финанси предварително, по отношение на големи икономически сътресения. Тези сътресения са довели до значително влошаване на фискалните позиции в засегнатите държавите членки и в резултат на това в много случаи тези държави членки изискват програми за финансова помощ. Въпреки това, към момента на изискване на програми за финансова помощ, разходите за икономическо приспособяване са много високи и последващата корекция оказва значително въздействие върху техния средносрочен и дългосрочен растеж. Функцията за стабилизиране би имала за цел избягване на повторението на този сценарий при бъдещи кризи.

1.4.4. *Съвместимост и евентуално полезно взаимодействие с други подходящи инструменти*

Инструментът ЕФСИ, съгласно предложения регламент е съвместим с други инструменти в рамките на политиката на сближаване. Инструментът допълва програми, подкрепяни от Съюза в рамките на Европейския фонд за регионално развитие, Кохезионния фонд, Европейския социален фонд, Европейския фонд за морско дело и рибарство и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, които през последните години представляваха над половината от общия размер на публичните инвестиции, допринасяйки значително за процеса на засилване на икономическото и социалното догонващо развитие на региони и държави в целия ЕС. В това отношение следва да се отбележи, че е била установена също така по-силна връзка между приоритетите на европейския семестър и програмите, подкрепяни от Съюза в рамките на Европейския фонд за регионално развитие, Кохезионния фонд, Европейския социален фонд, Европейския фонд за морско дело и рибарство и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, чрез въвеждане на предварителни и макроикономически условия чрез Регламента за общоприложимите разпоредби. Подобни условия определят допустимостта за подкрепа по линия на инструмента ЕФСИ. Освен това, инструментът ЕФСИ също така допълва други инструменти на равнище ЕС, които могат да окажат конкретна помощ за смекчаване на икономическите сътресения на национално или местно равнище, като например фонд „Солидарност“ на Европейския съюз, който предоставя финансова помощ за държавите членки или регионите, засегнати от големи бедствия; и Европейският фонд за приспособяване към глобализацията, който осигурява подкрепа за хората, които губят работата си в резултат на големи структурни промени в моделите на световната търговия или в резултат на световната икономическа и финансова криза.

1.5. Срок на действие и финансово отражение

☐ **ограничен срок на действие**

☐ в сила от [ДД/ММ]ГГГГ до [ДД/ММ]ГГГГ

☐ Финансово отражение от ГГГГ до ГГГГ за бюджетни кредити за поети задължения и от ГГГГ до ГГГГ за бюджетни кредити за плащания.

☒ **неограничен срок на действие**

Осъществяване с период на започване на дейност от [20-ия] ден след публикуването на регламента в *Официален вестник на Европейския съюз*. Предложението ще се прилага едва след като държавата членка бенефициер е изпълнила критериите за допустимост и критериите за задействане. То ще се прилага, при условие че е изпълнено условието за двойно задействане.

1.6. Предвидени методи на управление²⁴

☐ **Пряко управление от Комисията**

☐ от нейните служби, включително от нейния персонал в делегациите на Съюза;

☐ от изпълнителните агенции

☐ **Споделено управление с държавите членки**

☐ **Непряко управление** чрез делегиране на задачи по изпълнението на бюджета на:

☐ трети държави или органите, определени от тях;

☐ международни организации и техните агенции (да се уточни);

☐ ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд;

☐ органите, посочени в членове 70 и 71 от Финансовия регламент;

☐ публичноправни органи;

☐ частноправни органи със задължение за обществена услуга, доколкото тези органи предоставят подходящи финансови гаранции;

☐ органи, уредени в частното право на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и които предоставят подходящи финансови гаранции;

☐ лица, на които е възложено изпълнението на специфични действия в областта на ОВППС съгласно дял V от ДЕС и които са посочени в съответния основен акт.

Ако е посочен повече от един метод на управление, пояснете в частта „Забележки“.

²⁴

Подробности във връзка с методите на управление и позоваванията на Финансовия регламент могат да бъдат намерени на уебсайта BudgWeb:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

Да се посочат честотата и условията.

По искане от страна на държава членка, Комисията ще прецени дали въпросната държава членка отговаря на критериите за допустимост и задействие и има право да се възползва от функцията за стабилизиране. Освен това в годината, следваща годината на отпускането на заема по линия на ЕФСИ, Комисията ще проучи дали съответната държава членка е спазила условието заемите да се инвестират в допустими публични инвестиции и дали държавата членка поддържа същото равнище на публични инвестиции в сравнение със средното равнище на публичните инвестиции през предходните пет години. Въпреки това, Комисията може да стигне до заключението, че равнището на публичните инвестиции, което трябва да се поддържа от държавата членка, е неустойчиво, като в такъв случай тя ще определи нивото на публичните инвестиции, което да бъде поддържано.

За изчисляване на вноските към Фонда за подпомагане на стабилизирането, от ЕЦБ се изисква да докладва на Комисията най-късно до 30 април на всяка година сумата на паричния доход на националните централни банки в съответствие с член 32 от Протокол № 4 относно устава на Европейската система на централните банки и Европейската централна банка за държавите членки от еврозоната.

По отношение на държавите членки извън еврозоната, техният принос за Фонда за подпомагане на стабилизирането следва да се изчислява въз основа на същия показател (паричния доход на Евросистемата), но са обект на специфичен метод на изчисление.

В срок от две години след влизането в сила на регламента и всеки пет години след това Комисията ще проверява качеството на публичните инвестиции, системите за управление и практиките в държавите членки. Тя ще изготвя доклад с качествена оценка и оценка въз основа на набор от показатели. Ако е необходимо, тя ще предостави също така препоръки с цел да се подобри качеството на системите и практиките на управлението на публичните инвестиции. Докладът на Комисията се оповестява публично.

На всеки пет години Комисията ще извършва преглед и ще представя доклад относно прилагането на настоящия регламент. Този доклад ще се изпраща на Европейския парламент, на Съвета и на Еврогрупата. Въз основа на резултатите от този доклад, при необходимост Комисията ще придружава доклада с предложение за изменение на настоящия регламент.

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. *Обосновка на предложените начини за управление, механизмите за финансиране на изпълнението, начините за плащане и стратегията за контрол*

Член 16 от регламента дава право на Европейската сметна палата да извършва в съответната държава членка финансови проверки или одити, каквито счита за

необходими във връзка с управлението на подкрепата е по линия на ЕФСИ. Комисията, включително Европейската служба за борба с измамите, има право да изпраща свои служители или надлежно упълномощени представители за извършване в съответната държава членка на всички технически или финансови проверки или одити, каквито счита за необходими във връзка с подкрепата по линия на ЕФСИ.

Що се отнася до кредитния елемент на схемата, Комисията ще вземе решение относно условията на заема (т.е. сумата, среднопретегления срок до падежа, ценообразуващата формула, срока за усвояване на кредита и размерът на лихвената субсидия и останалите подробни правила, необходими за прилагането на помощта). Разходите, направени от Съюза при договаряне и осъществяване на всяка операция, са за сметка на държавата членка, която получава заем по линия на ЕФСИ. Комисията ще установи необходимите мерки за администрирането на кредитите с ЕЦБ. Съответната държава членка ще открие специална сметка в своята национална централна банка за управление на получената подкрепа по линия на ЕФСИ. Тя също така ще превежда дължимите по кредита по линия на ЕФСИ главница и лихва по сметка в ЕЦБ четиринадесет TARGET2 работни дни преди съответната дата на падежа.

По отношение на управлението на Фонда за подпомагане на стабилизирането във връзка с лихвената субсидия, член 19 от регламента предвижда Комисията да води благоразумна и безопасна инвестиционна стратегия в съответствие с принципа на доброто финансово управление при спазване на подходящи пруденциални правила. Комисията ще инвестира суми, държани във Фонда за подпомагане на стабилизирането в пари и парични еквиваленти, инструменти на паричния пазар и ценни книжа, свързани с дългове и ценни книжа, свързани с кредити, като например сročни депозити, облигации, полици, облигации или ценни книжа, обезпечени с активи, включително плаващи или нулеви купони, както и ценни книжа, свързани с индекс. Инвестициите ще бъдат достатъчно диверсифицирани в секторен и географски план и по отношение на пропорциите. Възвръщаемостта на тези инвестиции ще бъде в полза на Фонда за подпомагане на стабилизирането.

Финансирането на Фонда за подпомагане на стабилизирането ще се обезпечава от вноски от държавите членки, от приходи от инвестирани ресурси на Фонда за подпомагане на стабилизирането и от погашения от държавите членки в съответствие с член 5, параграф 2, буква б) от Регламента.

2.2.2. *Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им*

Заеми, отпуснати на държави членки по линия на ЕФСИ, са покрити от обезпечение от бюджета на ЕС и носят финансов риск. Максималният размер на заемите, които могат да бъдат отпуснати на държавите членки съгласно настоящия регламент, се ограничава до 30 милиарда евро главница. Бюджетът на ЕС разполага с необходимите разпоредби за компенсиране на финансовия риск, свързан с тези заеми.

Фондът за подпомагане на стабилизирането за лихвени субсидии не получава средства от бюджета на ЕС.

2.2.3. *Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)*

Комисията проверява една година след като подкрепата под формата на заем, предоставена по силата на инструмента, бъде изплатена, дали държавата членка бенефициер е инвестирала в допустимите публични инвестиции, съответстващи най-малко на размера на заема, и е поддържала същото равнище на публични инвестиции в сравнение със средното равнище на публичните инвестиции през предходните пет години, освен ако Комисията счита това ниво за неустойчиво. Ако този критерий не е спазен, трябва да се вземе решение за искане на предсрочно погасяване на заема (изцяло или частично) и неизплащане на лихвената субсидия. Този механизъм за корекция цели да гарантира, че бюджетът на ЕС не поема непредвидени пасиви за недопустими инвестиции.

2.3. **Мерки за предотвратяване на измами и нередности**

Да се посочат съществуващите или планираните мерки за превенция и защита, например от стратегията за борба с измамите.

Европейската сметна палата има право да извършва в съответната държава членка финансови проверки или одити, каквито счита за необходими във връзка с управлението на подкрепата по линия на ЕФСИ.

Комисията, включително Европейската служба за борба с измамите, ще има право да изпраща свои служители или надлежно упълномощени представители за извършване в съответната държава членка, на всички технически или финансови проверки или одити, каквито счита за необходими във връзка с подкрепата по линия на ЕФСИ.

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Функция от многогодишната финансова рамка и предложен(и) нов(и) разходен(ни) бюджетен(ни) ред(ове)

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид на разхода	Вноска			
	Номер 2 Функция „Сближаване и стойности“	Многогод./ Едногод. ²⁵ .	от държави от ЕАСТ ²⁶	от държави кандидатки ²⁷	от трети държави	по смисъла на член [21, параграф 2, буква б)] от Финансовия регламент
		Едногод.	НЕ	НЕ	НЕ	ДА

²⁵ Многогод. = многогодишни бюджетни кредити / Едногод. = едногодишни бюджетни кредити.

²⁶ ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

²⁷ Държави кандидатки и, ако е приложимо, потенциални кандидатки от Западните Балкани.

3.2. Очаквано отражение върху разходите

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху разходите

Млн. EUR (до третия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансова рамка	<...>	2 Функция „Сближаване и стойности“
--	--------------------	---

			2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	След 2027 г.	ОБЩО
Бюджетни кредити за оперативни разходи (разбити по бюджетните редове, изброени в точка 3.1)	Поети задължения	1)									
	Плащания	2)									
Бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за програмата ²⁸	Поети задължения = Плащания	3)									
ОБЩО бюджетни кредити за финансовия пакет на програмата	Поети задължения	=1+3									
	Плащания	=2+3									

Функция от многогодишната финансова рамка	7 г.	„Административни разходи“
--	-------------	----------------------------------

²⁸ Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове „ВА“), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

Млн. EUR (до третия знак след десетичната запетая)

		2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	След 2027 г.	ОБЩО
Човешки ресурси		0,715	0,715	0,715	0,715	0,715	0,858	0,858		5,291
Други административни разходи										
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	(Общо задължения = поети плащания)	0,715	0,715	0,715	0,715	0,715	0,858	0,858		5,291

Млн. EUR (до третия знак след десетичната запетая)

		2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	След 2027 г.	ОБЩО
ОБЩО бюджетни кредити по всички ФУНКЦИИ от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	0,715	0,715	0,715	0,715	0,715	0,858	0,858		5,291
	Плащания	0,715	0,715	0,715	0,715	0,715	0,858	0,858		5,291

3.2.2. Резюме на очаквано отражение върху бюджетните кредити за административни разходи

☐ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи

☒ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

Млн. EUR (до третия знак след десетичната запетая)

Години	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	ОБЩО
--------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	------

ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка								
Човешки ресурси	0,715	0,715	0,715	0,715	0,715	0,858	0,858	5,291
Други административни разходи								
Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	0,715	0,715	0,715	0,715	0,715	0,858	0,858	5,291

Извън ФУНКЦИЯ 7²⁹ от многогодишната финансова рамка								
Човешки ресурси								
Други разходи с административен характер								
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка								

ОБЩО	0,715	0,715	0,715	0,715	0,715	0,858	0,858	5,291
-------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Нуждите от бюджетни кредити за човешки ресурси и за другите разходи с административен характер ще бъдат покрити с бюджетните кредити на ГД, които вече са отпуснати за управлението на действието и/или които са преразпределени в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

²⁹ Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове „ВА“), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

3.2.2.1. Очаквани нужди от човешки ресурси—

☐ Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси.

☒ Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу:

Оценката се посочва в еквиваленти на пълно работно време

Години	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.
• Длъжности в щатното разписание (длъжностни лица и срочно наети служители)							
Централа и представителства на Комисията	5	5	5	5	5	6	6
Делегации							
Научни изследвания							
• Външен персонал (в еквивалент на пълно работно време: ЕПРВ) — ДНП, МП, КНЕ, ПНА и МЕД ³⁰							
Функция 7							
Финансирани от ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	— в централата						
	— в делегациите						
Финансирани от финансовия пакет на програмата ³¹	— в централата						
	— в делегациите						
Научни изследвания							
Други (уточнете)							
ОБЩО	5	5	5	5	5	6	6

Нуждите от човешки ресурси ще бъдат покрити от персонала на ГД, на който вече е възложено управлението на дейността и/или който е преразпределен в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

Описание на задачите, които трябва да се изпълнят:

Длъжностни лица и срочно наети служители	
Външен персонал	

³⁰ ДНП = договорно нает персонал; МП = местен персонал; КНЕ = командирован национален експерт; ПНА = персонал, нает чрез агенции за временна заетост; МЕД = младши експерт в делегация.

³¹ Подтаван за външния персонал, покрит с бюджетните кредити за оперативни разходи (предишни редове ВА).

3.2.3. Участие на трети страни във финансирането

Предложението/инициативата:

- ☐ не предвижда съфинансиране от трети страни
- ☐ предвижда съфинансиране от трети страни, съгласно следните прогнози:

Бюджетни кредити в млн. евро (до третия знак след десетичната запетая)

Години	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	ОБЩО
Да се посочи съфинансиращият орган								
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити								

3.3. Очаквано отражение върху приходите

☐ Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.

X ☐ Предложението/инициативата има следното финансово отражение:

☐ върху собствените ресурси

X ☐ върху разните приходи

Моля, посочете дали приходите са записани по разходни бюджетни редове ☐ X

Млн. EUR (до третия знак след десетичната запетая)

Приходен бюджетен ред:	Отражение на предложението/инициативата ³²						
	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.
Член: Необходим X бюджетен ред със запис рп							

За целевите приходи да се посочат съответните разходни бюджетни редове.

--

Други забележки (например метод/формула за изчисляване на отражението върху приходите или друга информация).

Ще има вътрешни целеви приходи от управлението на активите на Фонда за подпомагане на стабилизирането

³²

Що се отнася до традиционните собствени ресурси (мита, налози върху захарта), посочените суми трябва да бъдат нетни, т.е. брутни суми, от които са приспаднати 20 % за разходи по събирането.